

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Hjemmet og Skolen.

Meddelesser

fra

Latin- og Realskolen

paa Værnedamsveien

til

Clevernes Forldre.

Nr. 6.

København, 1863.

Trykt hos S. Trier.

Hjemmet og Skolen.

Meddelesser

fra

Latin- og Realskolen

paa Værnedamsveien

til

Elevernes Forældre.

Nr. 6.

Kjøbenhavn.

Trykt hos S. Trier.

1863.

Tidsaanden, i Forhold til Skolen og Hjemmet.

Det er jo en ved Erfaringen bekræftet Sandhed, at Tidsaanden har en stor Indflydelse paa den Enkeltes Udvikling og Aandsretning; der gives vel neppe Nogen, hos hvem denne Indvirkning slet ikke kan spores — være sig enten som negativ eller positiv. Inden Individet endnu har lært at kjende og elske det rette Maal og den dertil førende Vei, og medens der endnu savnes Evne til Selvbestemmelse, paavirkes det jo allerede af saa stærke Magter, at der vel kan være stor Fare for, at de naturlige Spirer til en personlig Existens og Selvbestemmelse — den rette menneskelige Selvopholdelsesdrift — derved kunne svækkes eller endog gøres, saa at den Enkelte ikke faaer Væxt eller Væren for sig selv men, i Alt formet efter ydre Paavirkninger, bliver en Slave af Tidsaandens hækkende Retning.

Denne Fare for den menneskelige Tilværelse, som altid er stor, forsøges endnu, naar Tidsaanden er stærk og dertil bevæger sig i veklende Strømninger, hvis Leie ikke er dannet efter de evigt gyldige Love for en sædelig-religiøs Tilværelse, men derimod faaer Retning og Indhold efter timelige Hensyn og Lidenstaber. Da er det kun enkelte stærke og særligt begavede Naturer, der kunne staae imod

og vinde et selvstændigt Standpunkt, medens Mængden føres med de stærke Strømme uden at kunne faae Fodfæste og personlig Væren. Man har jo ogsaa altid prist det Menneske lykkeligt, hvis Ungdom falder i en Tid, der bører af ophøjede Ideer, saa at den Enkelte i Tidens Retning og Indhold kan finde Opmuntring til ødle Bestræbelses. En billig historisk Betragtning har jo altid taget Hensyn til den herfkende Tidsaand, naar den Enkeltes Bestræbesser skalde bedømmes efter en ideel Maalestok.

Men hvorfor mindes om disse igjennem alle Tider anerkjendte Sandheder, hvis Vægt og Betydning Enhver jo desuden kan sande og i Virkeligheden ofte tungt nok maa sande hos sig selv?

Anledningen ligger nær. Hvad her er sagt om Individet i Forhold til Tidsaanden, gjælder ikke mindre om Skolen og dens Samtid. Ogsaa Skolen bliver jo i sin hele Tilværelse i høi Grad paavirket af den herfkende Tidsaand. Om det ogsaa kan lykkes for den i sine theoretiske Undersøgelser om Maaslet og Midlerne at gjøre sig nogenledes uafhængig af herfkende Anskuelser og Sædvaner og saaledes bringe sin Overbevisning om det, der er at gjøre, i Overensstemmelse med absolut gyldige og af Tidsaandens Svigninger uafhængige Fordringer, saa er dette, hvor nødvendigt det end er og hvor stort et Held det end maatte ansees for at være, dog langtfra ikke uof. Et andet, for den praktiske Virksomhed i allerhøieste Grad vigtigt Spørgsmaal er jo nu, om Samtiden bifalder og deler den vundne Erfjendelser og med den forudsøgne Kraft og Underlighed vil støtte praktiske Bestræbelses, der ere i Medfør deraf. Den praktiske Skolemand kan ikke

ngies med at have Ret, det maa være ham i høieste Grad magtpaaliggende ogsaa at kunne faae Ret og det i for- nøden Uldstrækning.

Hvad her er sagt i Almindelighed har jo i høi Grad Gyldighed for alle Skoler, finder altsaa ogsaa Anvendelse paa os. Vi have følt særlig Trang til at stille disse Sandheder i Forgrundens, netop Fordi de ere almoe- gyldige og uomtvistelige, og vi i demt troe at kunne finde et fast og fælles Udgangspunkt for efterfølgende Bemærk- ninger, som vi henstille til de ærede Forældres velvillige, alvorlige Overveielse.

Vi have nemlig faaet en stærk Fornemmelse af, at Skolens Gjerning ofte bliver bedømt og at den be- kjendte Skolestrid ofte er ført uden tilbørligt Hensyn til disse Sandheder. Denne Omstændighed har efter vor Formening ikke alene medført, at Kritiken ofte er blevet eensidig og ubillig og i Formen stødende, hvad enten den gjaldt Lovgivningen, Organisationen og Administrationen i Almindelighed, eller den beskjæftigede sig med reent kon- krete Forhold og individuelle Bestræbelser og Anstuelser, men har ogsaa været medvirkende Aarsag til, at der er fremkommet ikke saa faa upraktiske Forslag til at af- hjælpe formeentlig stedsindende Mangler. En saadan Til- stand kan ikke være ligegeyldig for nogen Skole og mindst for den private. Det vil dersor vel heller ikke ansees for ubetimeligt, at vi ved nogle Anhydninger søger at bringe enkelte Punkter i hine Sandheders Belysning.

De Forandringer, de sidste femten Aar have tilveiebragt i vores Forhold og Tilstande, ere jo saa store, saa indgribende, at der neppe vil kunne eftervises en Periode i vor Historie, der i saa Henseende kan stilles ved Siden af denne. Selv vores meest fremshuene Lande lode os jo ikke aue, hvad der vilde skee i den nærmeste Tid. De blev maaske ikke mindre overraskede end vi Andre. Hele Samfundet blev jo som ved et Jordstjælv rystet i sin inderste Grundvold, og ukjendte Syner traadte os for Die. Hvad der hidtil var fremkommet i forblommede Ord og Dialektikens gjennemsigtige Gevandt som et beskedent Ønske, traadte paa eengang frem med djærv Røst og i fuld Rustning. Og medens der førtes en Kamp paa Liv og Død saavel med Sværdet som med Ordet udad og indadtil, havde vi jo det Særsyn, at der samtidigen dermed paa eengang overalt brød skulste og ikke anede aandelige Kilder frem og overrislede vores Sletter, saa at selv mange indtil da golde viste en overraskende Kraft og Frugtbarhed, og hele Landet frembød Billedet af et aldrig seet Føraar, der gav selv visnede Grene nyt og ungt Liv.

Bal blev Sværdet lagt for en Tid, men Kampen med Ordet blev ved, og den ene Skranke efter den anden faldt, og hidtil faste Baand og Samfundsforhold blev løste; Forestillinger, der havde Aarhundreders Hævd, maatte vige og give Plads for nye Ideer — Alt ene ved Ordets Magt. — Men lad Historieskriveren, naar Tiden er kommen dertil og Nøglen er funden til det, der for os endnu ofte maa staae som ulæselige Runer, give et udtymmende Billede af det gjennemlevede Tidsrum; nu formaaes det neppe, og det er heller ikke nødvendigt

for vort Niemed. For os er Hensigten naet, naar hver Enkelt hos sig selv og i sin nærmeste Erfaringskreds vil lægge Mærke til Tidens talende Tegn og i Grindringen vil gjennemleve den svundne Tid; thi jo mere vi søger at komme til Bevidsthed om vor nuværende høje og indre Tilstand og Aandsretning i Sammenligning med før, jo mere vi søger at klare for os de Erfaringer, vi daglig have gjort og endnu stadig samle paa, desto mere ville vi ogsaa saa, at den gjennemlevede Tid har været saa mægtig og virksom, at der neppe gives indre eller høje Forhold, der ikke bære kjendelige Spor af dens Virksomhed. Alt, hvad vi holdt for sandt og betragtede som fast, har været underkastet Twivl og er blevet rystet i sin Grundbold. Hvor er nu den Autoritet, til hvilken vi med Fortrøstning og Tillid kunne hengive os i vor Twivl? Hvor ere de ørværdige Stikkelsler, til hvilke vi saae op i vor Ungdom, de former og Baand, vi betragtede som ukrænkelige, og de Afstande, vi ansaae for umaalelige? Tanken og Tænkningen er jo henvisst til sig selv for at finde Begrænsning og Regel; Ordet øndser jo ingen Grændser og gaaer ikke alene hensynsløst ind paa alle offentlige Forhold, men anseer jo heller ikke altid de private for hellige og ukrænkelige. Frihedens og Lighedens Aand har jo tilintetgjort Afstande og fyldt dybe Kløster. I Tro, i Videnskab, i Kunst, i Handel og Erhverv, hvilken uhøye Frihed er der ikke tilveiebragt; ingen af Samfundets Goder og Hæderspladser betragtes nu som saa høi, at ikke Alle have lige Adgang dertil, saa at al Hindring i saa Henseende kun er individuel og begrundet i subjektive Forhold. — Da Tiden ligger os saa nær, saa

vi vel endnu tilbeels ere midt inde i den. er det vel overflødigt ved konkrete Paavisininger at godt gjøre Berettigelsen af disse Paastande; de erkendes vel uden dette som umiddelbare Erfaringssandheder, og Alle ere vistnok enige i, at den Tid, i hvilken vore Børn vore op, er væsentlig forskellig fra den Tid, i hvilken vor Ungdom faldt.

Vader os nu faste Bliffet paa den høiere Skoles Forhold og Bilkaar i denne Tid. Da bør vi først huske paa, at den alt længe forberedte og paa en dyb Trang begrundede Reform af det høiere Undervisningsvæsen i Skoleplanen af 13de Mai 1850 og for Realskolens Bedkommende af 18de Septbr. 1855 fra Lovgivningens Side sik fin væsentlige Afslutning. Det var altsaa i en meget bevæget Tid, at den høiere Skole sik den til alle Tider vanskelige Opgave at omforme sit Apparat af Læremidler og Lærekraæter, for ad den betegnede Bei at naae det i Undervisningsplanen givne Formaal. Undervisningsplanen tilsigtede derhos jo langt mere end en mekanisk Ompostering, Beklipning eller Forøgelse af enkelte Læregjenstande eller en Forandring af ubæsentlige, ydre former; den berørte Skolens Liv og inderste Væsen langt dybere, den vilde noget meget Høiere og Væsentligere, den vilde gjøre det muligt for den høiere Skole at nærme sig sit Formaal med langt større Alsidighed og Indenlighed, saa at Skoletiden kunde blive et varigere og mere befrugtende og indgribende Moment end før for den Unge Trang saavel til Videns som til Tro. Denne unge Viin

kunde jo umuligt uden videre heldes paa gamle Læderflasker; der udkrævedes væsentlige, ydre og indre Forandringer. Men Opnaaelsen af dette ideelle Formaal er nu desuden ikke alene betinget af, at Skolen selv med Tro og Underlighed hengiver sig dertil, indretter sig deraf, og giver Underviisningen og Tugten en til dette Formaal svarende Indhold og Form; der udfordres tillsige at Hjemmet ikke alene bifalder en saadan Reform og giver de fornødne Midler og den fornødne Frihed til dens Gjennemførelse, men ogsaa, hvad der er ulige vanskeligere, at det erkjender sin hele Opgave med den Unges Opdragelse og sit hele Forhold til Barnet i inderlig Harmoni dermed.

Hvære vi opfattet Skoleplanens Tanke rigtigt, saa er det jo langtfra ikke nok, at Hjemmet siger til Skolen: „Du maa gjerne have Lov til at indrette Dig, som Du synes bedst, Du maa vælge eller forkaste, udvide eller indskrænke Læregjenstandene og indrette Tugten ganske efter dit eget Godtbefindende, vi ville med Glæde bringe de dertil fornødne Øfre af Lid og Penge; men forresten ville vi være uafhængige og have Lov til at have vort eget Maal for Barnet og til at føre det ad de Veie, der ligge bedst for os.“ Thi efter vor Opfattelse af Skoleplanens endelige Formaal kan denne gjensidige Frihed og Uafhængighed, dette ikke at ville vide af hinanden og lære af hinanden, ikke tilstaaes; men i samme Grad som der tilsigtes at give Skolens Paavirkninger paa den Unge en alsidigere, inderligere og varigere Virkning, i samme Grad tiltager ogsaa Nødvendigheden af en har-

monist, inderlig og varig Samvirken mellem Skolen og Hjemmet.

Derfor have vi ogsaa i Medfør af denne vor Opfattelse fra Begyndelsen af fremhævet Nødvendigheden af en saadan Samvirken og efter Evne søgt at bringe den tilveie; men denne Nødvendighed er saa bydende, at der aldrig for ofte kan gjøres opmærksom derpaa.

Men undersøger man nu uhildet de Bilkaar, under hvilke Skoleplanen og de Skoler, der skulle arbeide paa at naae det ved den tilsigtede Formaal, have været, vil Dommen vistnok blive, at disse Bilkaar have været i høi Grad uheldige. En billig og retfærdig Bedømmelse af Skoleplanen og de derefter indrettede Skoler fræver, at der tages tilbørligt Hensyn til disse særlige Bilkaar. Da den Skole, ved hvilken vi virke, først er ni Aar gammel, og den fra Begyndelsen af har efterstræbt det af Skoleplanen tilsigtede Formaal — som vi altid have udtrykt under den korte, men meget ofte misforståede Formel; den opdragende Skole — med al den Frihed, der forøvrigt er tilstaaet den private Skole, og den desuden ikke har Grund til at beklage sig over Mangel paa Tilstutning, saa troe vi os saa nogenlunde ifstand til at see Forholdene med et uhildet Blik. For os var Skoleplanen ikke noget Paa-nødet; den forstyrrede hos os ikke vante Tilstande og angreb ikke en Fortid, der skulle hævdes; vi sluttede os til den af Overbeviisning og ubelemret af Fortiden og ubrugelige Apparater. Vi have altsaa al Anledning til at see de Bilkaar, om hvilke her er Tale, i en saa gunstig Belysning som muligt. Og dog ere vi nødsagede til at sige, at de være ingenlunde heldige, sete i Formaalets

Belysning. Da vi ikke tilsigte en almindelig Belysning, men kun ønske at fremme en Forstaelse og Overensstemmelse i den nærmeste Kreds, i hvilken vi have samlet Erfaringen, tør det vel ogsaa findes tilstedeligt, at vores Udtalelser faae et mere individuelt, konkret Præg.

Det er ikke saa sjeldent, at en Elev, der enten slet ikke eller paa en utilfredsstillende Maade har udført et foresat Arbeide, undskylder sig med, at han ikke har funnet faae No dertil, og vi tage denne Undskyldning for gyldig, naar en nærmere Undersøgelse bekræfter, at Eleven har været ube af Stand til at tilveiebringe den fornuftige ydre eller indre No, altsaa i saa Henseende befindes at være utilsigelig.

Men det er jo ikke alene Eleven, der trænger til No, naar Arbeidet skal lykkes for ham; i alle Forhold, hvor et sammenhængende aandeligt Arbeide tilfredsstillende skal udføres, er det jo en nødvendig Betingelse, at den Enkelte med No i Sindet og nogenledes uforstyrret af ydre Paa-virkninger kan hengive sig til sin Gjerning. Ogsaa Skolen maa stille det som en uafviselig Betingelse, naar dens Gjerning skal have Udsigt til at blive nogenledes tilfredsstillende, at den har den fornuftige No til sit Arbeide. Det vilde være i høi Grad uretfærdigt og rybe en total Misfjendelse af de Betingelser, til hvilke Skolens heldige Virksomhed er knyttet, naar man vilde bedømme Udbyttet af dens Gjerning, affløre dens Brøst og Mangel, uden at undersøge, om Skolen har havt den fornuftige No til

sin Gjerning. Kan det da med Sandhed siges, at Skolen har haft No siden 13de Mai 1850?

Først maae vi mindes den almindelige Uro, der har været og endnu, om end svagere, er en Følge af Fædrelandets politiske Stilling og sociale Udvikling. Naar denne Uro nu ofte har været saa stærk at Alle ere blevne betagne deraf og mindre oplagte og skikkede til deres daglige Dønt, saa vilde det dog være for meget forlangt, at ene Skolemanden skulde med Sindighed og No og lige Kraft og usvækket Interesse kunne hengive sig til sin Gjerning. Det er jo desuden en Kjendsgjerning, at Skolemænd have en naturlig, særlig Disposition til at paavirkes i disse Retninger, altsaa større Banskelighed ved at holde igjen i rette Tid. Og selv om det kunde lykkes en Skolemand at arbeide sig op til det stoiske Standpunkt, at han vilde sige: ·Leve Skolen, om ogsaa Fædrelandet gaaer til Grunde, hvorledes vilde det være muligt at faae Bugt med den modtagelige, fyrige Ungdom, der jo hver Morgen medbringer nh Næring fra og hver Eftermiddag skal udføre sit Hjemmearbeide i et af Uro betaget Hjem, og som desuden, paa sine Maader med fuld Berettigelse, selv er ivrig Politiker.

Det ligger jo ligefrem i Sagens Natur, at en saadan Tid af længere Varighed ikke kan være til Gavn for Skolens specielle Gjerning, og at Esterveerne maae føles, naar Alle ere komme saa nogenledes til Besindelse igjen, og det desto stærkere, jo længere denne Uro har varet. Kan og vil man nu ikke fordomme Skolen, fordi den deelte Alles Lod og Skjæbne, saa vil det ogsaa være uret-

færdigt at drage den til Ansvar for de Følger, der ere naturlige Konsekvenser deraf.

Det kan vel altsaa heller ikke siges, at Skoleplanen af 13de Mai 1850 overhovedet forefandt en god Ankergrund, da den vovede sig ud paa det endnu oprørte Hav, og det kan jo ikke forundre Nogen, at det ogsaa i Skolen maatte være en god Stund, inden den kunde slæae Ejendelige Nødder. Men det bør ikke oversees, at det ikke var Skoleplanen, der var Aarsag i, at den forefandt Uro, Usikkerhed og Slappelse, og at det altsaa heller ikke er denne, der kan drages til Ansvar for et utilfredsstillende Resultat, forsaavidt det er begrundet i og foranlediget ved denne Tilstand. Det er gavnligt, at det gaaer op saavel for Lærerne og Skolens Foresatte som ogsaa for Forældrene, hvilke Farer det kan og maa medføre for Skolens Gjerning, naar denne Uro forlænges over sine naturlige og berettigede Grænser, saa at de nærmest paaliggende Pligter derved forsvommes; Skolen har Grund til at takke Enhver, der bidrager til at opreise dens Autoritet og at give dens Gjerning Ro, at takke Enhver, der nøder den til atter at mande sig op og at samle de spredte Kræfter og Interesser i Skolen som deres nærmeste rette Brændpunkt. Men i saa Henseende har Skolen desto- værre kun ringe Lejlighed til at yde Tak.

Dette fører os til en speciel Uro, Skolen har været utsat for, til den saakaldte Skolestrid, der umiddelbart aflyste hin bevægede Periode. Samfundets Paavirkning paa Skolen gif nemlig i en ganske anden Retning end den, vi erkjende for den ene rette. Istedetfor en hensynstagende, velvillig Bedømmelse og en human Formaning og

Haandsrækning i Retning af Ro, gif Bestræbelserne netop ud paa at forstyrre Skolen i dens begyndte Bestræbelse efter at faae Ro.

Vi behøve kun at erindre om alle de i høi Grad ugunstige og nergaaende Domme, der i længere Tid og stor Udstrækning og ofte af vægtige Stemmer ere affagte ikke alene om Skoleplanen og Organisationen i Almindelighed, men ogsaa over Skolernes faktiske Gjerning i det Enkelte. Hertil kom desuden, at disse, ofte med høi og forskrækkende Røst affagte Domme, ved tillige at blive beskrevne i de meest læste Blade, fik en saadan Udbredelse og blevet saa tilgængelige for Alle, at ikke alene alle Forældre og Lærere maatte blive bekjendte dermed, men at endog mindre og større Elever i de høiere Skoler kunde læse og i Virkeligheden flittigt læste om den skolens store Brøst og Mangler og fordærvelige Virkninger. Vi bede tillige om at tage den høiere Skoles usikre Stilling med i Betragtning. Medens der endnu slet ikke med Rimelighed kunde være Tale om, hverken at Skoleplanen i sit Væsen var fuldstændig gjennemført, eller at Skolerne havde haft Tid og Ro nok til at leve et brugeligt Materiale til en alsidig Bedømmelse, fremkom det ene Forslag efter det andet, blev Sagen om Forandringer i Skoleplanen drøftet i Kommissioner, Cirkulærer — konfidentielle og offentlige — Petitioner, Piecer, offentlige Blade, i lovgivende og andre Församlinger, altsaa med et Ord paa saa mange Maader og Steder og i saa forskellig Retning og Omfang, at man aldrig kunde være vis paa, om ikke den allernærmeste Tid vilde tilintetgjøre den Organisme, som Skolerne med Kraft og

store Øfre stræbte at falde til Live, og som endnu trængte til daglig og omhyggelig Pleie for at naae sin fulde Styrke og Væxt. Enhver veed jo, hvorledes det gaaer med den Jord, der kun forpagtes paa eet Aar ad Gangen, og det kan heller ikke være besynderligt, at Meget, der var paabegyndt i Skolen, blev standset i sin Væxt, og at dens hele organisatoriske og reformerende Evne indadtil blev i høi Grad svækket og lammet derved. Og hvor længe har ikke „Skolesagen“ syntes at hænge i et Silkespind? Og dog er den ikke afgjort endnu; ja der er vel neppe endnu to Mennesker i hele Riget, der ere enige om, hvorledes den skal afgjøres, saa der er al Fare for, at Kjedsomhed tilsidst maa blive Fader til den.

Og naar vi nu gjentage Spørgsmaalet: Kan det med Sandhed siges, at Skolerne siden 13de Mai 1850 have haft fornøden No til deres Gjerning, saa gad vi seet den, der vil give et bekræftende Svar. Men med hvilken Ret og til hvad Nutte da disse idelige Augreb og For- dømmelsesdomme? Kan der overhovedet tænkes en Skoleplan, der under de stedfindende Forhold vilde kunne til- veiebringe tilfredsstillende Resultater, eller en Skole, der vil finde de faktiske Tilstande gunstige? Er der ikke al Grund til at antage, at Skolerne vilde have haaret langt bedre Frugter og vilde have tilfredsstillet langt Flere, naar man intil videre havde lukket Dinene for de enkelte Mangler eller Feil, der maatte findes enten i Skoleplanen eller i den derpaa baserede Praxis, og istedetfor den an- thybede Tilstand havde givet Skolen No i den forløbne Tid? Spørgsmaalet har sin Berettigelse; thi man bør vel huske paa, at den beskrevne Tilstand medfører den store

Fare, at Trivlen, hvortil Tiden jo allerede har saa stort Anlæg, med Hensyn til Skolen faer langt større Omraade, end der som oftest er tilsigtet. Det kan vel lykkes efterhaanden at nedbryde den Autoritet, uden hvilken Skolen ikke kan virke, og at borgve den den Tillid, hvortil den skal støtte sig; men hvor ere de Hænder, der tilltroe sig Kraft til, muligvis ved en restaureret eller ny Skoleplan, atter og i den nærmeste Tid at hylge noget Bedre op end det, der nu saa hensynsløst rives ned? Vi have allerede i forrige Hefte udtalt, at vi trænge til noget ganske Andet end en forandret eller ny Skoleplan; hvad vi trænge til, det gentage vi her, er først og fremmest No, og desuden at de Forhold, under hvilken Skolerne have været, opfattes klart og uheldet, og at der i Bedømmelsen af deres Gjerning tages billigt Hensyn dertil.

Men det er endnu, som før antydet, i en anden, ikke mindre vigtig Henseende, at Skolens Virksomhed paa-virkes af Tidsaandens herstende Retning. Det er nemlig ingenlunde ligeafladt for Skolen, af hvilken Beskaffenhed den henslige Opdragelse er; vi have jo ofte udtalt, hvor stor Hjælp en god Opdragelse yder Skolen. Dersom det lykkes Hjemmet at opelste alle disse smaa Dyder: Lydighed, Sanddruhed, Beskedenhed, Erbædighed for de Eldre, Fordragelighed, Tjenstvillighed, Misisonhed, Sands for at være i Virksomhed o. a. fl., og Hjemmet fremdeles pleier paa dem og forsørger dem i opadstigende Linie, saa er Barnet normalt stilset til Skolen, og saa

kan der med langt større Rimelighed ventes et tilfredsstillende Resultat af Skolen. Hvor Hjemmet opfatter og østerstræber sin Opgave med Hensyn til Opdragelsen med Alvor og i hele dens Omfang, der har Skolen den bedste og virksomste Støtte for sin Gjerning. Er derimod Opdragelsen i Hjemmet mindre god, uden Alvor, Fasthed og Formaal, kun afhængig af tilfældige, sjeblifikelige Stemninger, vil Moderen det Enes og Faderen det Andet, saa der mangler Enhed i Paavirkningerne, lærer Barnet ikke praktisk det fjerde Bud, — ja saa er Barnet ganske anderledes ugunstigt stillet til Skolen, og med et saadant Barn har den et langt vanskeligere Arbeide, ja ofte i en saadan Grad, at der kun er ringe Udsigt til, at Anstrængelsen bliver kronet med Held. — Heraf kan Meningen naturligvis ikke være at drage Hjemmet til Ansvar for alle de Feil, som maatte findes hos Barnet, eller at karakterisere en Opdragelse som slet, fordi Barnet har mange og fremtrædende Feil. Det, hvorpaa vi ville gjøre opmærksom, er kun, at det med Hensyn til Skolens Gjerning ikke kan være ligegyldigt, hvorledes Barnet er stillet dertil, og at der selvfolgtlig ikke kan udrettes det med et ugunstigt stillet Barn, som der med Lethed og Sikkerhed naaes hos det velartede Barn, og ligesom det ikke er vor Sag at dømme og afveie, om og i hvilket Omfang Hjemmet maa tilregnes Skylden for de Feil, der muligen findes hos Barnet, saaledes maae vi ogsaa gjøre alvorlig Indsigelse imod, at Skolen gjøres til Syndebuf for disse Feil. Den store Tilbøjelighed, der ofte findes hertil, giver god Grund til at nedlægge Indsigelse derimod.

Det tør vel ogsaa anses for en almindelig ind-

rømmet Sandhed, at det i meget høi Grad er betinget af den huuslige Opdragelses Tilstand, om og i hvilket Omfang Skolens Gjerning skal være gode Frugter. En retfærdig Undersøgelse af Skolens Tilstand kræver tillige, at det staer klart for den Undersøgende, i hvilken Tilstand den huuslige Opdragelse fremherskende er, og hvilken Indflydelse dens muligen almindelige Svagheder kunne og maae have paa Skolens Væren og Virken.

Hjemmet og Skolen ere vel samvirkende Faktorer med Hensyn til den Unge's intellektuelle og sædelig-religiøse Udvikling, men deres Plads er ikke vilkaarlig. Hjemmets Opgave med Hensyn til Barnet kan ikke løses af Skolen, isald Hjemmet svigter, — og kun vanfæltigt vil Hjemmet tilfredsstillende kunne løse Skolens Opgave. Produktet maa nødvendigvis blive mindre, naar en af Faktorerne enten mangler eller dog kun for en Deel kommer til Anwendung. Fremherskende almindelige Mangler i den huuslige Opdragelse give tilsvarende Mangler i Skolens Gjerning; er Opdragelsen i Hjemmet i Almindelighed god, saa er det umuligt andet, end at Skolerne i Regelen ogsaa ville være gode. Den strenge Huustugt i Fordums Dage havde jo den strenge Skole i sit Følge; efterhaanden som Hjemmet blev mildere, blev ogsaa Skolens Tugt humanere. Derfor turde det vel ogsaa være nødvendigt, saavel naar Skolen bedømmes i Almindelighed, som naar der er Tale om dens Virksomhed ligeoverfor det enkelte Barn, tillige at kaste et prøvende Blik paa Opdragelsens Tilstand i Almindelighed ligesom ogsaa paa de enkelte Tilfælde, der er Tale om. Skulde det nu ved en saadan Undersøgelse vise sig, at den huuslige Opdragelse hverken i

Almindelighed ellers i det specielle Tilfælde er i stand til at fremme Udviklingen af de smaa Dhyder, vi før have paapeget som de der ogsaa i Skolegjerningen bære saa gode Frugter, saa er der jo al Rimelighed for, at dette faaer Indflydelse paa de Førdringer, man stiller til Skolen, og paa Dommen, man fælder om dens Virksomhed. Men en saadan Undersøgelse af den huuslige Opdragelses Bilkaar og Standpunkt er ikke alene nødvendig for at være retsædlig og billig imod Skolen, men den er i allerhøieste Grad paatrængende, naar en Tilstand, der erkendes for utilfredsstillende, skal blive bedre. Thi vel er det saa, at Skolen maa ønske kun at bære Ansvarer for de Heil, den begaaer, og for de Maangler, der klæbe ved dens egen Virksomhed, da den jo i saa Henseende altid vil have nok at bære; men den vigtigste Opfordring til den her paapegede Undersøgelse af den huuslige Opdragelses Tilstand ligger dog i Nødvendigheden af, at ogsaa Hjemmet erkjender sin uafviselige Opgave ligeoverfor Barnet, saa at dette kommer til at staae i det rette Forhold til Hjemmet. Det er imidlertid ikke vor Opgave at undersøge og skildre Opdragelsens Tilstand. En Betragtning af de senere Aars Tidsforhold gjør det vel høist sandsynligt, at det ikke alene er Skolen, der i sin Virksomhed ofte føler sig betynget og lammet, men at ogsaa Hjemmet ofte har Følelsen af, at den forløbne Tid ikke har været synnerlig gunstig til at fremhjælpe en god Opdragelse, men derimod synes at have gjort det vanskeligere altid at holde Maalet, hvorefter der skulde stræbes, klart og fast for Die, og at efterstræbe dette Maal med Kraft, Bestemthed og Inderlighed. Thi det kan jo ikke godt være muligt andet,

end at den før paapegede store Omvæltning i vore offentlige Forhold, i vore Sædvaner og Anstuelser maa have en betydningsfuld Indflydelse ogsaa paa Barnets Forhold til Hjemmet. Det er ikke rimeligt, at Hjemmets Autoritet over Barnet kan have holdt sig aldeles usvækket, medens Autoritetstroen i alle offentlige og sociale Forhold har faaet et saa stærkt Kneæk. Naar de Baand løsnes, der skalde holde Samfundets forskjelligartede Kræfter i Uve og give Bestraebelserne den fornødne Begrænsning, saa er det vel ikke rimeligt, at Familielivet kan bevare sin Fasthed og sit Herredømme uformindsket over de enkelte Elementer, men Baandene maae vel ogsaa der efterhaanden løsnes mere og mere. Og tages deruafst de større Fordringer i Betragtning, der gjøres til den Enkeltes Kraft, Tid og Interesse, ikke alene med Hensyn til offentlige Ansiggender og Arbeider i det Offentliges Tjeneste, men ogsaa med Hensyn til Tilfredsstillelsen af de stadigt stigende Livsfordødenheder og Lyft til Livsnøjder, saa vil det vel kunne findes forklarligt, at Kraften, Tiden og Interessen ikke altid ville slaae til i den huiuslige Opdragelse.

Io mere Twivlen trænger ind i alle Forhold, angriber al Tro, analyserer alle Handlinger og giver dem materielle Bevæggrunde og egoistiske Formaal, desto vanskeligere vil det blive for Hjemmet at vedligeholde det ved Troen befrugtede naive Forhold til Barnet, altsaa netop det, hvori og hvorved Hjemmet fortrinsviis maa have og søge sin Styrke. Men hvor den daglige Gjerning taber sit dybere Indhold og sine høiere Tilknytningspunkter og har reent materielle Formaal, hvor al Digten og Tragten

kan gaaer ud paa Erhvervelsen af timelige Goder og en dertil svarende Livsnhydelse, hvor der kan arbeides og nydes, men ikke bedes og takkes, der vil en god Opdragelse jo være en Umulighed. Og det allerfarligste Selvbedrag vilde det være, naar man derhos levede i den Tro, at Domsorgen for de aandelige Goder hos Børnene til Hunsbehov godt kunde overdrages til Andre, at man kunde befrie sig for Ansvaret ved en Stillingsmand, ved at bringe materielle Offre og engang i Ny og Næ see til Børnene. Hjemmet mister da sin bedste Deel og Børnene deres bedste Fædrene- og Mødrenearv: en god Opdragelse; thi kunne Børnene i deres fremtidige Liv vel i mulighviis efterladt timeligt Gods føge Erstatning for, at der aldrig har været et inderligt, aandeligt Samliv imellem dem og deres Forældre, at de aldrig have nydt disse velsignede Timer, hvor det behyndede Fader- og Moderhjerte med sin hele, inderligste Kjærlighed bøier det ungdommelige Sind til Gud? Nei, der er Ingen, der kan løse Hjemmets Opgave saa tilfredsstillende og fyldigt som Hjemmet selv; Alt, hvad man kunde fristes til at sætte istedefor, vil kun være en Nødhjælp, ude af Stand til at erstatte Barnet den Belsignelse, et fast, fyldigt og inderlig befrugtet Familieliv efter Naturens Orden altid kan og vil yde. Det vil derfor ogsaa være en stor Bildsfarelse her at vente af Skolen en tilfredsstillende Virkning paa Barnet i de Retninger, som væsentligen høre Hjemmet til og hvor Hjemmet dog føler sig magtesløst. Skolen kan kun være medvirkende, kan kun fra sin Side og i Medfør af de særlige Midler, der staae til dens Raadighed — Underviisningen og Skoletugten — stræbe efter at

give disse Paavirkninger i visse Retninger større Be-
frugtning og Alsidighed, men den hverken kan eller bør
paataage sig at løse Hjemmets Opgave.

Men, naar det nu er sandt, at saavel Skolen som Hjemmet er utsat for store Farer, og at deres fælles Gjerning er bethyget af særlige Vanskeligheder, saa ligger det jo nær at spørge, om disse Farer ikke kunne beseires og Vanskelighederne lettes.

Vi have den Fortrostdning, at det kan skee. For os og vor Virksomhed er det en Nødvendighed at troe paa, at Alt kan og vil blive godt, alt som vi Alle i Forening arbeide paa, at det kan skee. Naar saavel Hjemmet som Skolen seer de Farer, hvoraf de trues, og her troligt fra begge Sider arbeides paa at afvende dem, saa vil det heller ikke slaae feil, at det, der ellers let kan blive til det Onde, vil vende sig til det Gode, saa at haade Hjemmet og Skolen med Hensyn til Opdragelsen og den opdra- gende Underviisning ville faae deres Andeel i det høiere, inderligere Liv, der med Guds Hjælp vil klare sig ud af den stærke Gjæring.

Men dertil er det fornødent, at vi for det Første komme til Ro og med Ro og Alvor overveie, hvilke Pligter vi særligen have at opfylde med Hensyn til Barnet; at vi komme til den faste Overbeviisning, at vi have en fælles Opgave at løse, og at den Enke ikke kan undvære den Andens Hjælp og Medvirkning. Naar vi i Forening og med Fasthed tage fat paa Arbeidet, naar vi befrie Sindet fra den ørkessløse Uro og virkningsløse Angstelse, vi nu ofte

belemres med og afkraeftes ved, saa ville vi nok efterhaanden finde den Kraft og de Midler, der kunne gjøre vor Gjerning frugtbar og give ogsaa Ungdommen Følelsen af, at der saavel i Hjemmet som i Skolen er en af en fælles Tro styrket Bund og den Magt, hvortil den netop har saa stor Trang. Søge vi for Alvor, ville vi ogsaa finde de Midler, hvorved det unge Sind kan bøies til alt Godt og Edelt og befrugtes til energiske Anstrengelser i Selvudviklingens og Selvopdragelsens Tjeneste. Det, der ved første Betragtning synes at være en vild Strøm og afgiver et kaotisk Tidssilledede, vil vise sig ganske anderledes, naar vi følge deres Exempel, hvis Ejendom og timelige Velvære trues af rivende Strømmen. De kunne ikke standse hele Strømmen; men ved Sidekanaler, som de føre til deres Marker, svække de den rivende Strøm og tilføre deres Mark Næring og Frugtbarhed. Hvad der for ørkesløse Tilskuere vilde være blevet Død og Ødelæggelse, bliver ved Kløgt og Arbeidsomhed til Belsignelse, og den rivende Strøm bliver til et seilbart Vand. Saaledes ogsaa med Tidens brusende Strøm. Haren kan ligge i, at der er for Mange der ere ørkesløse, twislende Tilskuere; Frelsen ligger i, at mange Hænder blive sysselsatte med at danne Sideløb, større eller mindre, efter den Enkeltes Kraft og Behov. Lad kun Tidens Strøm faae et passende Afløb til den huuslige Arne, til Kirken, til Skolen, til den Lærdes Skrivebord og Katheder, til Kunstnerens Atelier, Haandværkerens Værksted og Bondens Mark, med et Ord til alle de Steder, hvor større eller mindre Hjul ere i Arbeide for at formale Samfundets Fornødenheder, og det vil nok vise sig, at Strømmen

ingenlunde var saa rivende, men derimod neppe sterk nok til at give alle disse Hjul en gavnlig Drivkraft. Og hvad der ikke vil finde Anvendelse til disse Diermed, vil jo i ethvert Tilfælde uden Fare kunne gives frit Løb, forsaavidt det ikke af sig selv bortdunster eller bumbfældes.

Vi have saaledes den Overbevisning, at Tiden bærer store Forjættelser i sit Skjød, og at den nærmeste Slægt vil komme til at løfte en god Arv; den vil nok vide at finde det igjen, der muligen for tidligt eller af Misfjendelse er bortkastet, atter reise op, hvad Videnskab eller Kortshynethed har styrket, og fresse af Ruinerne, hvad der har varig Livskraft og Værd saavel for Individets som for Folkets høiere Liv og Tilværelse. Thi Fædrelandets Velvære og Fremtid betrygges ikke saameget ved Traktater, diplomatisk Snille eller Rustninger som derved, at Enhver med Kraft, Trost og baaren af den rette Aand røgter sit Hverv, og at navnlig Hjemmet, som ogsaa Skolen, der ikke svigte. Fremtiden er jo Ungdommens Arv. Og er der Noget, Fædrelandet kan være bedre tjent med, Noget, hvorved dets Fremtid kan gjøres lydere, end ved en velopdragen og veloplært Ungdom?

Reglementariske Bestemmelser, vedtagne af og for Lærersamfundet her ved Skolen.

Efterhaanden som Elevantalset forsgedes og Lærerfredsen maatte udvides, blev det ogsaa nødvendigt, at træffe

en Overenskomst om visse almindelige Bestemmelser, saa-
vel til Ordens Vedligeholdelse som til at sette Tilshynet
med Undervisningen og den enkelte Elevs Forhold til sin
Gjerning.

I Bevidstheden af, at det er Aanden, der gjør
levende, indskrænkedes disse Bestemmelser til det, der er-
fjendtes for absolut nødvendigt til en ordnet Samarbeiden,
medens Individualiteten beholdt det fornødne Raaderum.
Erfaringen har ogsaa viist, at Arbeidetlettes ved, at hver
Enkelt gjør sig til Pligt at efterkomme de almindelige
Bestemmelser.

Da flere af de vedtagne Bestemmelser tillige berøre
Hjemmet og gjøre Krav paa Hjemmets Medvirkning, have
vi anset det for hensigtsmæssigt, at meddele de „reglemen-
tariske Bestemmelser“*), som Lærersamfundet her ved
Skolen har vedtaget, og at ledsgage enkelte af dem med
nogle Bemærkninger.

§ 1. De Lærere, der læse den første Time, ere
tilstede ved Mørgensangen; naar denne er endt, begive
de sig til deres Klasser, for der at modtage Eleverne.

Et Par Minutter før Fritvarterernes**) Døphør ere

*)) Disse Bestemmelser gjælder i deres hele Detail nærmest
kun Drengestolen, hvad der ogsaa finder Anwendung paa de senere
omtalte Ordensregler for Eleverne; det følger imidlertid af sig
selv, at alle de mere almindelige Bestemmelser ligefuldt ere
gjorte gjældende i Pigestolen, medens dennes mindre Om-
fang og lettere Overstuelighed har gjort det unødvendigt at
oversøre endel af de mere detaillerede Bestemmelser paa
den (s. Ex. §§ 1, 3, 10 osv.).

**)) Fritvartererne ere i Tiden fra April til Oktober kl. 10, fra
10 Min. før til 10 Min. efter, og kl. 12, fra 5 Min. før

Lærerne tilstede paa Legepladsen, og saasnart der kaldes sammen, begiver hver Lærer sig hen til sin Klasse og sørger for, at Eleverne snarest muligt komme i Orden, to og to bagved hinanden, og naar Inspektøren tilkjendegiver, at Alt er i Orden, lader han sin Klasse gaae op og paaseer, at Eleverne gaae roligt og i Række, een efter een, og at intet Sammenstød mellem de enkelte Klasser finder Sted.

Bed de Timestifter, hvor der ikke er Frikvarteer, begive Lærerne sig snarest muligt efter Ringningen til deres nye Klasser.

§ 2. Læreren paaseer, at Eleverne ved hans Indtrædelse i Klassen hurtigt reise sig og staae rettede paa deres Pladser; først paa hans Bink sætte de sig ned.

§ 3. Naar Klokk'en ringer, er det kun Tegn for Læreren paa at Timen er endt; det maa derfor paasees, at Eleverne ikke give nogetomhælst Tegn til Opbrud, før Læreren har afbrudt Undervisningen.

Naar dette er skeet, nedlægge Eleverne hurtigt og stille de Bøger, de have benyttet, i deres Rum og fremtage dem, de i den følgende Time skulle benytte, hvor efter de rette sig.

Er der ikke Frikvarteer, lader Læreren Eleverne sætte sig paa deres Pladser, vendte mod Bordet, og naar der saaledes er bragt Orden og Stilhed tilveie, kan han forlade Klassen.

Er der Frikvarteer, gjøre Eleverne sig tillige ferdige til at gaae ud, og naar alle staae rettede paa deres Pladser, lader Læreren dem gaae ud roligt og i Orden, een efter een, saasnart Passagen er fri.

Skal Klassen have Gymnastik i den følgende Time eller gaae hjem, maae Eleverne have Gymnastikkoene paa eller have pakket deres Sager sammen, og derpaa

til 5 Min. efter; i Tiden fra November til April Kl. 11 og Kl. 1, med samme Varighed; de 5 laveste Klasser i Drengestolen og alle Pigeklasserne have Fritid mellem hver Time.

sat sig paa deres Bladser, vendte mod Bordet, før Læreren kan gaae.

§ 4. Eleverne skulle i Reglen intage de dem anviste Bladser. Har en Lærer i en enkelt Time sat en Elev paa en anden Blads, maa han, inden han forlader Klassen, sørge for, at Eleven efter intager sin vante Blads. Ønsker Læreren, at en Elev for længere Tid faaer en anden Blads, maa han derom henvende sig til Klasselæreren.

Børnene sidde i Reglen efter deres Alder. Maar imidlertid en Elev, der ikke hører godt, skulle sidde fjernt fra Læreren, eller der vilde komme flere urolige Naturer sammen, eller en anden tilstrækkelig Grund er tilstede, kan der indtræde en Afgivelse fra denne Regel.

§ 5. Det maa naturligvis paasees, at Eleverne ikke have Hænderne i Lommen eller under Bordet og at de ikke under Undervisningen intage magelige eller for Andre forstyrrende Stillinger, f. Ex. strække Benene ud o. a. desl.

§ 6. Eleverne maae holdes til, før Undervisningen i Timen begynder, at melde sig hos Læreren, hvis noget af dem af en eller anden Grund har forsømt enten at udføre sit Hjemmearbeide eller at medbringe Bøger eller andre Sager, der skulle bruges i Timen.

Maaer en Elev undlader at efterkomme denne Forpligtelse, tages den Undskyldning, Læreren ellers mulig vilde have taget imod, ikke længere for gyldig, og Sagen anmeldes til videre Undersøgelse.

§ 7. Lærerne maae jævnlig eftersee Elevernes Bøger i deres Tag, samt paasee, at de ere forsynede med Navn. Handler en Elev ilde med sine Bøger, meldes han til Inspektøren.

Der kan neppe gjøres formeget i denne Retning,

hverken fra Skolens eller Hjemmets Side. Ved at Bøgerne side Overlast, bemales eller paa anden Mågade makuleres, forringes ikke alene deres Værdi og der paaføres Hjemmet ellers unødvendige Udgifter, men den Unge giver derved ogsaa ofte Viduesbyrd om, at han ikke har den fornødne Alvor i sin Gjerning, at der mangler Ordenssands og Pietet. Eleverne komme ofte med den Undskyldning, at det er deres mindre Sødkende, der have beskadiget deres Bøger, og ved nærmere Undersøgelse viser det sig tidi, at det forholder sig rigtigt. Det ligger jo ligefrem i Sagens Natur, at det lige saa meget paahviser Hjemmet som Skolen at paasee, at Børnene holde deres Skolesager i god og tilbørlig Orden, og at Skolebøgerne blive behandlede med Omhyggelighed.

§ 8. Naar en Elev i Timen beder om at maatte gaae ud, kan dette ikke ubetinget negtes, men Tilladel-sen maa dog ikke gives altfor let. Af en Klasse maa kun een Elev ad Gangen faae Lov til at gaae ud.

I de Tilsælde, hvor der er noget Særligt der taler for, at en Elev tiere eller tidt faaer Tilladelse til at gaae ud, bedes Hjemmet om at give Skolen Meddelelse derom.

§ 9. Ingen Elev maa forlade Skolen uden Inspektørens Bidende. Bliver en Elev syg i Timen, melder han sig hos Inspektøren.

§ 10. Af Klassens to Embedsmænd blandt Eleverne maa kun Hjælperen i Reglen bruges til alle løbende Forretninger, saaledes hente Bøger, Vand o. s. v., omdele Tegne- og Skrivebøger etc. Øvreren, som vælges af Klassen, skal være Støtte og Tilsyn for sine Kammerater, naar Læreren ikke er tilstede, og den, til hvem Læreren henvender sig, naar han behøver en betroet Medhjælp blandt Eleverne.

§ 11. Naar Læreren formener, at nogen af Eleverne

ikke viser tilstrækkelig Flid og Omhu med de ham foresatte Arbeider, og Formaning og Trettesættelse ikke have frugtet, kan han meddele Hjemmet Underretning derom i Elevens Meddelesesbog, som er i Lærerens Værge. Meddelesen bør i Reglen kun indeholde en simpel og tydelig Angivelse af det paagjældende Faktum. Eleven holdes til, inden han forlader Skolen, at forevise sin Bog for Skolens Bestyrer, som saaledes faaer Kundskab om Sagen.

§ 12. Hvis en Elev gjentagne Gange har forsømt at have de fornødne Bøger eller andre Sager, som han skal bruge paa Skolen, med og i Orden, kan dette paa samme Maade af Læreren bringes til Hjemmets Kundskab.

§ 13. Klager over Uopmærksomhed eller mindre god Optørsel hos Eleverne kan Læreren derimod ikke saaledes umiddelbart meddele Hjemmet; men naar de Midler, der staae til Lærerens egen Raadighed, have viist sig uvirkommne, maa han derom gjøre Anmeldelse til Bestyreren enten mundtlig eller gjennem den i hver Klasse fremlagte Anmærkningsprotokol.

Uopmærksomhed eller mindre Forseelser paa Skolen paatales og straffes i Reglen uden særlig Meddeleselser til Hjemmet, men Klager i disse Retninger faae Indflydelse paa de i § 16 omtalte Bedømmelser. Ere de Feil, en Elev gjør sig skyldig i paa Skolen, imidlertid af en alvorligere Natur, faa sættes Hjemmet paa anden Maade i Kundskab derom.

§ 14. At anvende nogensomhelst legemlig Revfelse er ikke tilladt, ligesaaledt som at sætte i Skammefrogten eller udenfor Døren.

Det er jo let forklarligt, at Naturen engang imellem kan gaae over Optugtelsen, tilmed da enkelte Elever kunne have en særlig Gave til at sætte Taalmodigheden paa en

haard Prøve, og der paa den anden Side for mange Lærere, der ellers i enhver Henseende maae henregnes til de bedste, udfordres længere Tids Øvelse, inden de naae at have fuldkomment Herredømme over sig selv i alle Situationer. Korporslige Straffe anvendes kun af Bestyreren og aldrig i Andres Overværelse.

§ 15. Hver Maaned indfører Læreren i en dertil bestemt lille Bog en muligst detailleret Beretning om, hvad der i den forløbne Maaned er gjennemgaaet og indøvet i hans Tag i hver af hans Klasser, saa at der ikke alene kan sees, hvad der har været Gjenstand for Beskæftigelse i Timerne, men ogsaa hvilke Hjemmearbeider Eleven har udført, hvad der er lært udenad af Vers, Tabeller o. s. v., hvilke Stile der ere strevne o. s. v.

§ 16. I Slutningen af hver Oktober, December og Februar og Begyndelsen af Mai afholdes Lærermøder, hvor der meddeles hver Elev en kort Bedømmelse med Hensyn til Flid, Fremgang og Opførsel. Der vil i Reglen af hver Lærer i Forveien være at meddele et Udkast til en saadan Bedømmelse for hans Tags Bedkommende til Klasselæreren, der gjør Udkastet til den samlede Bedømmelse.

Bed Skolegarets Slutning indfører hver Lærer under Navn i Meddelesesbøgerne en udførligere Bedømmelse af hver Elevs Standpunkt i hans Tag, med Hensyn til hvad der i Øabet af Året skulde være naaet.

For at lette Forstaaelsen af Bedømmelsen og for at forebygge, at ikke de samme Udtryk bruges og opfattes i forskjellig Betydning, gives her en Antydning af de hyppigst forekommende Afskygninger i Betegnelsen af Fremgangen.

Fremgangen er god — tilfredsstillende — i det Hele god — i det Hele tilfredsstillende — ret god — i det

Hele ret god, ret ordentlig — nogensledes tilfredsstillende — noget langsom — det gaaer kun smaaat — Fremgangen er ringe — meget ringe — Eleven følger ikke med.

Før Fliden bruges førre Betegnelser; naar Skolen Intet har at klage, siges at Eleven „har viist Flid“ eller at „Fliden er tilfredsstillende“, mindre Swingninger betegnes ved et tilspøjet „i det Hele“, „i Neglen“; bestemttere Anker over Mangel paa Stadighed, Nøagtighed eller paa Flid i det Hele tilspøies udtrykkelig, ligesom Betegnelsen baade af Fliden og Fremgangen østere, hvor noget Særegent synes at ligge for og at kunne opfattes bestemt, gives saa individuelt som muligt.

Før Opførsel gives kun en særlig Bedømmelse indtil 4de Pigeklasse og 5te Fællesklasse iberegnehed, og ligesom ved Fliden med meget saa Trin. Før de øvrige Klasser opad gjøres kun da Bemærkninger om Opførsel, naar den ikke har været tilfredsstillende; det Heldigste for disse Klassers Bedkommende er althaa , naar der Intet siges om den.

§ 17. Ønsker en Lærer, at Eleverne skalle anstaafe en Bog, der ikke er opført paa Bogseddelen, eller at der gjennem Eleven gives Hjemmet en mundtlig Meddelelse om Noget, der vedkommer Elevens eller Hjemmets Forhold til Skolen, maa han derom først henvende sig til Bestyreren.

§ 18. Angaaende Mangler og Nordaner ved Lokalet eller Inventariet, Lokalernes Temperatur eller Udluftning o. s. v., henvende Lærerne sig udelukkende til Inspektøren.

Er det allerede vanskeligt, at holde en ligelig og for Alle behagelig Varme i Hjemmet, saa er det endnu langt

vanskligere i Skolen at træffe den gyldne Middelwei og tilfredsstille Alles Ønske. Vore klimatiske Forhold ere jo desuden af en saadan Natur, at det om Morgenens, naar der tændes i Dvnen, ikke godt kan bestemmes, hvilke Forandringer i Veiret der i Løbet af Formiddagen ville indtræde. Det er langt lettere at forhøie en for lav end at forringe en for høi Temperatur, tilmed i Frostveir, hvor det ikke er tilraadeligt at have vinduerne i længere Tid aabne, naar Cleverne ere i Klassen. De største Ulempen have vi, naar Blæsten staaer stærkt paa, da det saa er umuligt at vedligeholde en tilfredsstillende høi Temperatur i Nærheden af vinduerne, naar ikke Opholdet i den øvrige Deel af Værelset skal blive utaaletsigt. Megen Nutte have vi i saa Henseende haft af Forsatsbræder, der tillige i høi Grad formindsker den Træk, der altid maa finde Sted ved vinduerne. De ere efterhaanden bragte i Anvendelse i alle Værelser imod Syd og i de Værelser imod Nord, hvor lysforholdene tilstede, at de nederste Ruder dækkes. De tages bort om Foraaret. Solens for stærke Paa-virkning om Sommereu føges afværget ved Markiser, der tilstede, at have vinduerne aabne, uden at lyset tages saa meget bort, som ved mørke Rullegardiner.

§ 19. Paa Legepladsen har Inspektøren ene at udstede Ordre og paasee Orden, men ligesom enhver Lærer vil føge at standse Uordener, f. Ex. Slagsmaal, som han maatte træffe paa, medens Inspektøren er beskjæftiget paa en anden Kant, og meddele denne Underretning derom, saaledes vil naturligvis ogsaa enhver Lærer paa Inspektørens Forlangende være vissig til, hvor det gjøres nødigt, at assistere ham i at overholde Orden.

Skulle Frikvartererne have nogen Nytte for Cleverne, saa maae de tumle sig paa Legepladsen. Men saa kan det heller ikke undgaaes, at de i vaadt Veir ofte tilsmudskes eller paa anden Maade bære Vidnesbyrd om, at de have været paa Legepladsen. Med den bedste Willie kan en ellers raast Dreng ikke altid holde sig saa pæn, som naar han gaaer hjemme fra; hvorledes skulde der kunne leges Tagfat, uden at der af og til rives en Strimmel løs eller et eller andet Klædningsstykke lader Overlast. Man maa hellere give Børnene simpelere Klæder paa med Til-ladelse til fri Bevægelse og Leg end Stadsklæder med Forpligtelse til at bringe dem uskadte hjem. Hvormeget der ogsaa holdes paa, at Legene ikke blive for vilde eller udarte til haandgrabelige Uenigheder, saa kan dog Skolen ligesaa lidet som Hjemmet forebygge, at de betegnede Grændser overstrides. Et fundt, raast Legeme er dog altid af større Værd end pæne Klæder, og man maa hellere have lidt mere Shning end anvende Medicin paa dem.

§ 20. I hver Klasse fungerer en af Lærerne hvert Aar efter Anmodning af Bestyreren som Klasselærer. Klasselærerne ville yde en væsentlig Hjælp ved, hver i sin Klasse, at søge saa noøagtig Oplysning som muligt om Klassen og dens enkelte Clevers Stilling til Undervisningen, for at Tillstanden i den kan holdes klar og gjennemførtig, samt have Die for hvad der for Klassen i det Hele eller enkelte Clever kan virke forstyrrende. De ville saaledes have Opmærksomheden hen vendt paa, om Hjemnearbeidet er nogenlunde ligeligt fordeelt paa de enkelte Dage, om de nye Clever i Klassen passe til den i alle Undervisningsgjenstande og kunne finde sig tilrette, om de enkelte Clever efter Evne komme med, saa at Ingen falder fra uden at blive bemærket. De ville fremdeles gjøre

Udkast til Klassens Censur, eftersee om Klasserprotokollen føres ordentligt og om de skriftlige Arbeider ses ordentlige ud, ligesom ogsaa have Sie med Klassens Inventarium.

Det er ikke nok, at Maalet stadigt haves for Sie og efterstræbes i den daglige Gjerning og ved Skolens hele indre Organisation, der staer jo endnu det meget Vigtige tilbage, at drage Omsorg for, at den Enkelte høster al den Nutte af Skolen, som hans Eyne og de iøvrigt givne Betingelser tilstede. Denne Deel af Skolens Gjerning kræver en uafbrudt Narvaagenhed og er i høi Grad anstrengende og trættende. Medens en Deel af Eleverne hele deres Skoletid igjennem kunne nøjes med den regelmæssige Undervisning og det stedfinnende almindelige Tilsyn og saa at sige slet ikke thnge paa Skolen, gives der ogsaa Mange, der i førre eller flere Retninger traenget til særlig Pleie og et ringere eller større særligt Tilsyn. En Skole vil aldrig kunne gjøre for meget i denne Retning, men vil altid finde Anledning til at overveie, hvorledes Maalet lettest og bedst naaes med den Enkelte. Den i ovenstaaende Paragraph omtalte Indretning med Klasselærere og Klasselærerinder*) skal tjene til at lette

*) I det forløbne Aar have Folgende fungeret som Klasselærere i de forskellige Klasser: I Pigeskolens 1ste og 7de Kl. Fru Milo, 2den Kl. Frk. Nannestad, 3die Kl. Frk. Wiegelsen, 4de og 5te Kl. Fru Cruse, 6te Kl. Frk. Thomsen. I Drengeskolens 1ste Kl. a & b Hr. Frederiksen, 2b Hr. Haarlov, 2a Hr. Jensen, 3b Hr. Schjødt, 3a Hr. Knudsen, 4b Hr. Eredsvorff, 4a Hr. Thomsen, 5b Hr. Johansen, 5a og 1ste Latinkl. Hr. Larpent, 1ste og 2den Realkl. Hr. Feveile, 3die Realkl. og 2den, 3die, 4de og 5te Latinklasse Hr. Milo.

Skolen denne Deel af dens Opgave; jo mere den derfor styrkes ved en velvillig Imødekommen og kraftig Medvirkning, saavel fra Forældres som fra Medlæreres Side, des større vil den Hjælp blive, som derved hdes. Skolen har allerede nu al Grund til at tække de Lærere og Lærerinder, der med særlig Opfrelse af Tid og Kraft have medvirket til at fremme den.

Om „Ordensregler for Eleverne“.*)

Alle Undtagelser fra en vedtagen Regel give ikke alene Skolen som oftest forøget Arbeide, men foranledige titt Forstyrrelse; det er derfor i Alles Interesse, at man tager dette med i Betragtning, inden man foranlediger en Undtagelse. Man bør huske paa, at den Unge har godt af itide og ved det Mindre at vænnes til at have Respekt for sin Pligt og at betragte Opfyldelsen deraf som saa paatrængende, at der maa noget særlig Bigtigt — en høiere Pligt — til, inden Bevidstheden kan betragte Frietagelsen som vel begrundet. Vel vil Gjennemførelsen af den her antydede Anstuelse undertiden medføre enkelte Banskeligheder og Ulemper saavel for Eleven som for Hjemmet; men den Gavn, den Unge har deraf for sit hele Liv, er saa stor, at det nok er værdt at bringe enkelte Øfre i den Retning.

Er det sandt, at Tidsaanden ofte har noget Blød-

---

*) Disse Ordensregler for Eleverne ere astrykte i de særlige Meddelelser om Drengestolen.

agtigt og Adspredende i sin Retning, at der ofte findes overveiende Hang til Forlystelser, saa at Evnen til at tage sig alvorligt sammen og med Udholdenhed og Alvor at forfølge et Maal, der dog erkjendes for det bedste, kun vanfæltig kan vækkes og styrkes, er det vist, at der er saa Meget, der adspredes, og saa Lidet, der samler, saa turde der være saa meget mere Opfordring til at være varsom med at foranledige Undtagelser og at svække Elevens Respekt for hans smaa Pligter. Vel kunde man ofte synes at mange af de vedtagne Regler og Bestemmelser kun ere af ringe Bethydning og Overholdelsen deraf af ringe Vigtighed, men man bør dog huske paa, at ikke blot en intellektuel Øygtighed kan erhverves ad mange, smaa Trin, men at ogsaa Evnen til Selvbeherskelse og sædlig Selvbestemmelse bedst og sikrest udvikles ved, at Eleven bringes til med Stadighed, Udholdenhed og Sikkerhed at overvinde de mindre Fristelser og saaledes kommer i Vane med at betragte Alt, hvad der er ham paalagt, som bindende uden skeptisk at ville soudre Pligterne efter deres Vigtighed. Erfaringen har ogsaa tidt bekræftet, at Eleven har stort Udbytte af en saadan Agtpaagivenhed og Lydighed i det Enkelte og i Smaating. Det ligger jo i Skolens Opgave, at den i Overeensstemmelse med en naturlig Udviklingsgang kan virke ved smaa Midler og kun kan føre den Unge til Modenhed igjennem smaa Trin. Ved at vænne den Unge til at betragte hvert enkelt Middel og lille Trin som ubetydeligt, svækker man Skolens hele Paavirkning paa ham.

Man kan neppe beghynde for tidligt med at være varsom og paaseende i denne Henseende. Allerheldigst er

..illet, naar dens Saars Elever allerede fra Hjem-
suf ere udstyrede med Vane til Sanddruhed, Lydighed
og Orden; vi give gjerne Afsald paa al speciel For-
beredelse i Retning af Læsning, Skrivning, Regning eller
Strikning.

Særligt bede vi de ærede Forældre at overveie nogle
enkelte Punkter, hvor Fritagelse hyppigst søgeres, og hvor
en paatrængende Nødvendighed ikke altid synes at være
tilstede.

Naar saaledes en Elev kommer med en skriftlig An-
modning om Fritagelse for at deelstage i Gymnastik, medens
han paa Legepladsen eller i Hjemmet ofte gjør ganske
anderledes anstrengende Bevægelser uden Skade for Sund-
heden, saa kan det ogsaa for Eleven blive vanskeligt at
indsee Nødvendigheden af den attræede Fritagelse. Vi
ville her ikke attet udtale os om Nytten af Gymnastiken,
men kun gjøre opmærksom paa, at Gymnastikcerne ere
bemhyndigede til at fritage en Elev i Timen for enkelte
Øvelser, naar der er tilstrækkelig Grund dertil. Eleven
kan vel sommetider være fristet til hos sine Forældre at
udvirke en Anmodning om Fritagelse for Gymnastik, naar
t. Ex. Timen er den sidste og han nærer Haab om at
komme hjem, eller der ere flere i Klassen, der ere fri-
tagne, og der saaledes kan være Lejlighed til i Fællesskab
at gjøre en Deel af Hjemearbeidet færdigt eller endog
Udsigt til Extramorskab. Det volder imidlertid Inspek-
tionen ofte megen Vanskelighed at tilveiebringe det for-
nødne Tilsyn, naar et større Antal bliver tilbage i
Klassen.

Af lignende Beskaffenhed er den hyppige Anmodning

om i Frikerteret at blive i Klassen. Da Frikerteret skulle lustes ud, og Lusten ikke forbøerne ; at Nogle spise Frokost i Klassen, og det desuden er ~~h~~ vanskeligt at føre Tilshyn med dem, der i de forskellige Klasser blive tilbage, saa gjøre vi opmærksom paa, at det volder mindre Ulempe for Skolen, naar en Elev, der af en gyldig Grund ikke tør gaae ud paa Legepladsen i Frikerteret opholder sig i Gymnastiksalen.

Noget anderledes er Skolen stillet med Hensyn til Forlengelse af Ferien, som hyppigt ønskes. Det volder Tilshynet ingen Uleilighed, at endel Elever begynde deres Ferier inden den bestemte Tid; her er det ene Eleven, der umiddelbart kan lide Skade derved. Vi indrømmme naturligvis villigt, at der gives gyldige Grunde til at søge en Fritagelse fra Reglen i sidstnævnte Tilfælde, f. Ex. naar en Elev har langt til sit Hjem og hans Ferie utilbørligen vilde forkortes ved at han skulde oppebie et Dampskibs Afgang, der mulig først finder Sted flere Dage efter at Ferien for de Andre er begyndt. Men i det Hele taget turde der være Anledning til at anbefale en større Varsomhed med Hensyn til at begjære Fritagelse for Skolens Ordensregler og Bedtægter.

Særlige Meddelelser

fra

Latin- og Realskolen

paa Værnedamsveien 79 B

til

Elevernes Forældre.

Nr. 10a.

(Pigeskolen.)

Skoleesterretninger.

Skolen har i Aar haft otte Klasser (7de—3die, 2 a—b tildeels sideordnede, og 1ste); en 8de Klasse har været i Gang fra Mai til Novbr. og vil til næste Aar atter komme i Stand.

Fag- og Timefordelingen vil sees af hosstaaende Oversigt. Dog maa herved bemærkes: I 2den og 3die Klasse anvendes de Timer, der staae opførte under Historie og Geographi, blot til Geographi, medens den historiske Fortælling er henlagt under Underviisningen i Dansk; tillige er hvad der meddeles af Naturhistorie henlagt under Geographiunderviisningen. 2den Klasse a har kun haft Underviisning i Thdst i det sidste Halvaar.

Extratimerne i Haandarbeide, i hvilke de, der ønske det, kunne deelte, ere givne i Vinter fra 2—3, i Sommer fra 1—2; de Deeltagende have været deelte i 2 Hold, saa at hvert har haft 3 Timer.

Elevantallet er i Juni d. A. 120; de ere saaledes fordelede i Klasserne:

7de Klasse	13	3die Klasse	15
6te —	14	2a —	19
5te —	19	2b —	6
4de —	22	1ste —	12

Oversigt over Fag- og Timefordelingen:

	Klasserne							
	7.	6.	5.	4.	3.	2a.	2b.	1.
Dansk	3	4	4	4	7	8	8	11
Tydst	3	3	3	4	4	3	"	"
Engelsk	4	4	3	4	"	"	"	"
Franst	4	3	4	"	"	"	"	"
Religion	2	2	2	2	2	2	2	"
Hist. og Geogr.	3	3	3	3	3	3	3	"
Naturhistorie . . .	"	2	2	2	"	"	"	"
Naturlære	2	"	"	"	"	"	"	"
Regning	1	1	1	2	3	4	4	6
Skrivning	1	1	1	2	3	3	4	"
Tegning	2	2	2	2	2	2	2	"
Haandarbeide	3	3	3	3	4	4	6	6
Sang	2	2	2	2	2	1	1	1
Gymnastik	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
	30	30	30	30	30	30	30	24

Skolens Lærerpersonale bestaaer af:

- Hr. J. F. Andersen, Musiklærer: Sang.
- W. Bay, Stud. magist.: Naturhistorie med 6te, 5te og 4de Klasse.
- D. Hohlenberg, Kateket: Historie og Geographi med 7de, 6te, 5te og 4de Klasse.
- W. Holm, Krigssefretær: Skrivning med 7de, 6te, 5te og 4de Klasse.
- N. C. Kierkegaard, Tegnelærer: Tegning.
- A. H. W. Larpent, Cand. polit.: Franst med 7de Klasse.
- H. J. Larpent, Cand. juris: Franst med 6te Klasse.

- Hr. F. A. Milo, Cand. theol.: Dansk med 7de Klasse.
 — H. Schneekloth: Naturlære med 7de Klasse.
 — J. O. Thomsen, Cand. theol.: Religion med 7de,
 6te, 5te og 4de Klasse.

Førken M. Berg: Skrivning med 3die og 2den Klasse,
 Dansk med 1ste.

- Fru C. Crusé: Engelsk med 6te, 5te og 4de Klasse,
 Franskt med 5te, Dansk med 4de, Broderi med
 7de—3die Klasse; fører Tilsynet med Skolen.
 — E. Lund: Linnedsyning og Strifning.
 — J. Milo: Engelsk med 7de Klasse, Regning med
 3die, Sang med 1ste.

- Førken J. Mundt: Regning med 2den Klasse a og b.
 — E. Nannestad: Geographi med 3die og 2den
 Klasse, Dansk med 2a og 2b, Bibelhistorie med
 3die og 2den Klasse.
 — L. Thomsen, Thyskt med 7de, 6te, 5te og 4de
 Klasse, Regning med 7de, 6te, 5te og 4de.
 — E. Wiegelsen: Dansk med 6te, 5te og 3die
 Klasse, Thyskt med 3die og 2a, Regning med
 1ste Klasse.
-

Skolelonnen er — foruden 3 Rdtr., der eengang
 for alle erlægges af hver Elev ved Indtrædelsen i Skolen
 — efter de forskellige Klasser:

i 1ste Klasse	3	Rdtr.	maanedlig,
i 2den og 3die	4	—	—
i de øvrige	5	—	—

Før Deeltagelse i Gymnastikunderviisningen er Be-

talingen 2 kr. om Maanedens i de 6 Sommermaaneder, i hvilke den gives.

Deeltagelse i Daudseunderviisningen, der gives i de 6 Wintermaaneder, betales med 1 Rdslr. om Maanedens.

Af Søskende betaler det ældste Barn fuldt og ethvert af de øvrige 1 Rdslr. mindre om Maanedens, end de ellers skulde have betalt.

Skolefornødenheder — nemlig Stile^z, Tegne- og Skrivebøger, og hvad der ellers bruges paa Skolen — kunne faaes paa Skolen til samme Pris som hos Papirhandleren. Det staer imidlertid naturligvis Forældrene frit for at besørge det Fornødne selv; kun maa Skolen for Ordens Skyld forlange, at Skrive-, Stile- og Tegnebøger ere af samme Beskaffenhed som Skolens. Hver Elev medbringer Table, Spæsse med Tilbehør, Pennehuus med Pen, Blyant og Svamp, Madkasse.

Læse- og Lærebøger, som Skolen hidtil gjennem en Boghandler i Byen har slæfft dem, der ønskede det, leverede paa Skolen, troer den fremtidig at kunne frigate sig for at besørge.

Næste Skoleaar bruges følgende Bøger:

Ottende Klasse.

Flors Haandbog i den danske Literatur. — Nungs deutsches Lesebuch. Jürs og Nungs deutsche Dichter. Schillers die Jungfrau von Orleans. Junchs tydße Syntar. Lorenzens tydße Stiilovelser — Colomba par Merimée. Souvestre au coin du feu. Larpents franſke Stiilovelser. — Listow, stories and sketches. Marryat: the settlers in Canada. Listows Stiilovelser 2den Afd. — Balslevs Forklaring af Luthers Katekismus. Det nye Test.

Psalmebogen. — Kofods fragm. Historie. Ingerslevs lille Geographi. — Schneekloths Negnebog 1. D. 2. Ufd. — Berggreens 3 og 4stemmige Sange, 7 H. Chevés Taktøvelser.

Syvende Klasse.

Holsts danske Læsebøger. — Rung deutsches Lesebuch. Jürs og Rung deutſche Dichter. Lorenzens tydſte Stiiløvelſer. — Borring's Album littéraire. Larpenſt fransſe Stiiløvelſer. — Marryat: the children of the new forest med Glossarium. Listows Læsebog 2den Ufd. Listows Stiiløvelſer 2den Ufd. — Balslevs Forklaring af Luthers Katekismus. Müllers Bibelhistorie i Tangs Udt. Psalmebogen. Det nye Testamente. — Kofods fragm. Historie. Barfods Ledetraad i Danmarks Historie. Ingerslevs lille Geographi. Et Atlas. — Schneekloths Negnebog, 1ſte D. 2den Ufd. — Berggreens 3 og 4stem. Sange, 7de Hefte. Chevés Taktøvelſer.

Sjette Klasse.

Holsts danske pros. (6te Udg.) og poet. Læsebøger. — Rungs deutsches Lesebuch. Rungs Ahdſte Materialier. — Ahns fr. Læsebog ved Arlaud. (Senere.. Borring's Album littéraire). — Listows eng. Læseb., 1ſte og 2den Ufd. Listows Stiiløvelſer, 1ſte og 2den Ufd. — Müllers Bibelhist. i Tangs Udt. Balslevs Forklaring over Luthers Katek. Psalmebogen. — Kofods fragm. Historie. Barfods Ledetraad i Danmarks Historie. Ingerslevs lille Geographi. Et Atlas. — Chevés Taktøvelſer. Berggreens 3 og 4stem. Sange, 7de Hefte.

Femte Klasse.

Holsts danske poetiske Læsebog, 5te Udgave. Fibigers historiske Læsebog. — Rungs tydſte Læsebog for de lavere Klasser med Ord bog. Rungs tydſte Materialier. Rungs tydſte Boiningsformer. — Listows Elementarbog. Listows engelske Læsebog 1ſte Afdeling. Listows engelsk Stiiløvelſer, 1ſte Ufd. — Ahns fransſe Læsebog ved Arlaud, 2den Udgave. — Müllers Bibelhistorie i Tangs Udtog. Psalmebogen. — Kofods fragment. Historie. Ingerslevs lille

Geographi. Et Atlas. — Proschs Naturhistorie. — Schneekloths Regnebog, 1ste D. 2. Afd. — Berggreens 3de og 4te stem. Sange. 7de H. Chevés Taktovesser.

Fjerde Klasse.

Molbechs danske Læsebog, 7de Udg. Holsts Smaadigte. — Rungs tydste Læsebog for de lavere klasser med Ord bog. Rungs tydste Bosningsformer. Rungs tydste Materialier. — Listows eng. Ledetraad. Listows eng. Elementarbog. — Müllers Bibelhistorie i Tangs Udt. Psalmebogen — Proschs Naturhistorie. — Kofods frd. gm. Historie (1860). Rimestads mindste Geographi. Et Atlas. — Schneekloths Regnebog 1ste D. 2den Afd. — Berggreens 3 og 4te stem. Sange 7de H. Chevés Taktovesser.

Tredie Klasse.

Molbechs danske Læsebog 7de Udg. Holsts Smaadigte. — Schneekloths tydste Læsebog 1ste D. — Balslevs lille Bibelhistorie. — Rimestads mindste Geographi. Et Atlas — Schneekloths Regnebog 1ste D. 1ste og 2den Afd. — Rydersens 2te stem. Sange.

Anden Klasse.

Borgens og Rungs danske Læsebog 1ste dænmarks og (senere) Molbechs Læsebog, 7de Udg. — Schneekloths Regnebog 1ste D. 1ste Afd. — Undersens 2te stem. Sange.

Første Klasse.

Schneekloths Regnebog 1ste D. 1ste Afd. og (senere) Jagds Læsebog for Begyndere.

Aarsproven 1863.

7de Klasse.

(Nr. 1.)

- Tirsdag d. 14de Juli Kl. 10 Engelsk, Kl. 11½ Naturlære.
 Onsdag d. 15de Juli Kl. 10½ Thysf, Kl. 12 Religion.
 Torsdag d. 16de Juli Kl. 11 Geographi, Kl. 12 Fransf.
 Fredag d. 17de Juli Kl. 10 Regning, Kl. 11 Historie.

6te Klasse.

(Nr. 6.)

- Tirsdag d. 14de Juli Kl. 9 Regning, Kl. 10 Dansf.
 Onsdag d. 15de Juli Kl. 9 Historie, Kl. 10½ Religion.
 Torsdag d. 16de Juli Kl. 9 Naturhistorie, Kl. 10 Geographi, Kl. 12 Thysf.
 Fredag d. 17de Juli Kl. 9 Engelsk, Kl. 10½ Fransf.

5te Klasse.

(Nr. 5.)

- Tirsdag d. 14de Juli Kl. 10 Thysf, Kl. 11½ Engelsk.
 Onsdag d. 15de Juli Kl. 9 Dansf, Kl. 10½ Fransf,
     Kl. 12 Geographi.
 Torsdag d. 16de Juli Kl. 11 Religion, Kl. 12 Historie.
 Fredag d. 17de Juli Kl. 9 Regning, Kl. 10 Naturhistorie.

4de Klasse.

(Nr. 2.)

- Tirsdag d. 14de Juli Kl. 10 Dansf, Kl. 11½ Naturhistorie.
 Onsdag d. 15de Juli Kl. 9½ Regning, Kl. 10½ Geographi.
 Torsdag d. 16de Juli Kl. 9½ Engelsk, Kl. 11 Thysf,
     Kl. 12½ Religion.
 Fredag den 17de Juli Kl. 9½ Historie.

3de Klasse.

(Nr. 7.)

- Tirsdag d. 14de Juli Kl. 9½ Geographi, Kl. 11 Dansf.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 11 Bibelhistorie, Kl. 12 Thdst.
Fredag d. 16de Juli (i Nr. 5) Kl. 11½ Regning.

2den Klasse A.

(Nr. 7.)

Onsdag d. 15de Juli Kl. 9½ Geographi, Kl. 11½ Thdst.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 9 Bibelhistorie.

Fredag d. 17de Juli Kl. 9 Regning, Kl. 10½ Dansf.

2den Klasse B.

Tirsdag d. 14de Juli (i Nr. 6) Kl. 11½ Dansf.

Onsdag d. 15de Juli (i Nr. 7) Kl. 9½ Geographi, (i
Nr. 6) Kl. 11½ Regning.

Torsdag d. 16de Juli (i Nr. 7) Kl. 9 Bibelhistorie.

1ste Klasse.

(Nr. 2.)

Onsdag d. 15de Juli Kl. 11½ Dansf.

Fredag d. 17de Juli Kl. 11 Regning.

Sangprobe.

Torsdag den 16de Juli Kl. 1½.

Mandagen den 13de Juli og Tirsdagen den 18de August Kl. 12 prøves de anmeldte Clever.

Løverdagen d. 18de Juli Kl. 11 foretages Censur
og Opslytning.

Løverdagen d. 18de August Kl. 9 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære Examens indbydes Elevernes Forældre
og hvem der ellers maatte interessere sig for Skolen.

Fredriksberg, i Juni 1863.

H. Schneekloth

(träffes daglig mellem 10—12).

Særlige Meddelelser

fra

Latin- og Realskolen

paa Værnedamsveien 79 B

til

Elevernes Forældre.

Nr. 10b.

(Drenge-skolen.)

Ligesom Skolen ved Ministeriets Skrivelse af 16de Juni f. A. blev bemhyndiget til at afholde Afgangsprøve for Realdisciple, saaledes er den ved Ministeriets Skrivelse af 25de Marts d. A. bleven bemhyndiget til at afholde den fuldstændige Afgangsprøve for studerende Disciple. Den derhen hørende Passus i den ministerielle Skrivelse lyder saaledes:

„Efterat den af D'Hrr. bestyrede Latin og Real-skole af Undervisningsinspektøren er bleven undersøgt og Ministeriet herom har modtaget en tilfredsstillende Indberetning fra samme Embedsmann, vil Ministeriet herved i Henhold til Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850 angaaende Ophævelse af Examen artium m. v. § 4 have D'Hrr., under Forudsætning af at De vedblive at bestyre bemeldte Skole i Forening, meddeelt Bemhyndigelse til i Tidsrummet fra 1863—1867 at afholde Afgangsexamen for studerende Disciple ved bemeldte Skole med samme Virkning som de offentlige lærde Skoler, imod at de i de følgende Paragrapher af bemeldte Bekjendtgjørelse for denne Rettigheds Udgørelse fastsatte Betingelser opfyldes fra Skolens Side, o. s. v.“

D. G. Monrad.

Schwarzkopf.

Til
D'Hrr. F. A. Milo og H. Schneekloth.

Skoleesterretninger.

1ste Deel af Afgangsexamen for Studerende afholdtes ifjor, skriftlig den 25de Juni, mundtlig den 4de, 7de 8de og 9de Juli. Undervisningsinspektøren, Konferentsraad Madvig, var tilstede, og følgende Herrer udenfor Værerpersonalet viste Skolen den Velvillie at deelteage i Censuren: Cand. theolog. Schwartzbrem i Thysk, Fuldmægtig Arlaud i Fransk, Dr. philos. Steenstrup i Geographi og Docent Diederichsen i Naturhistorie. Til Prøven indstillede sig 9de Klasses 7 Disciple.

Afgangsprøven for Realdisciple afholdtes, skriftlig fra 23—27de Juni, mundtlig fra 4—9de Juli. Examenskommisærerne, Professorerne Bjerring og Mundt, deltoge i Censuren, Prof. Bjerring i Thysk, Fransk og Engelsk, Prof. Mundt i Mathematik. Følgende Herrer udenfor Værerpersonalet viste desuden Skolen den Velvillie at deelteage i Censuren: Dr. philos. Steenstrup i Dansk og Historie og Geographi, Prof. Steen i Naturlære og Tegning og Skrivning, Docent Diederichsen i Naturhistorie, Fuldmægtig Schumacher i Engelsk. Til Prøven indstillede sig Johannes Fog, der bestod Examen med 70 Points.

Specialkaraktererne vare:

Dansk G.	Geographi Mg.
Thysk G.	Naturhistorie Mg.
Fransk Mg.	Arithmetik G.
Engelsk Mg.	Geometri G.
Historie Ug.	Naturlære Mg.
Tegning og Skrivn.	Mg.

I Aar indstille følgende 6 Disciple af 5te Latinklassen sig til 2den Deel af Afgangsexamen for Studerende: Frederik Bang, Carl Hasle, Martin Schneekloth, Carl Stennese, Frederik Thomsen og Søren Vesterbøe.

Til 1ste Deel af Afgangsexamen for Studerende indstille sig 4de Latinklassens 4 Disciple: Rudolf Boiesen, Lauritz Kramer, Frederik Nannestad og Valdemar Nyholm.

Til Afgangsexamen for Realdisciple indstille sig 5 Disciple af 3die Realklasse: Anton Bertelsen, Edvard Conradsen, Edvard Meincke, Otto Petersen og Ludolph West.

Skolen har i Aar haft 18 Klasser: Latinklasserne 1—5, hvoraf 5te er toaarig, Realklasserne 1—3, hvoraf 3die er toaarig, Fællesklasserne 1—5, hvilke alle have været deelte i 2 i det Hele sideordnede Klasser a og b. 4de Latin- og 3die Realklasse ere i nogle af de fælles Fag blevne underviste sammen.

Fag- og Tidssfordeling sees af omstaaende Oversigt. Dog maa her bemærkes: I 3die og 2den Klasserne anvendes de to Timer, der staar opførte under Historie og Geographi, blot til Geographi, medens den historiske Fortælling er henlagt under Undervisningen i Dansk; i 2den Klasserne er tillige hvad der meddeles af Naturhistorie henlagt under Geographiundervisningen (3 Timer). I 4de, yngste Afdeling af 5te Latinkl. og i 3die Realkl. er der i en ugentlig Extratime til Undervisningen i Dansk i det første Halvaar læst Størstedelen af Hammerichs svenske Læsestykker og nogle udvalgte Stykker af den svenske Literatur.

Oversigt over Fag- og Timesfordelingen:

	Latinklasser					Realklasser			Fællesklasser											
	a	5	b	4	3	2	1	3	2	1	5a	5b	4a	4b	3a	3b	2a	2b	1a	1b
Dansk	2	2	2	3	3	3	2	3	3	4	4	4	4	4	7	7	10	10	12	12
Tydst	1	3	2	3	3	3	4	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Engelsk	"	"	"	"	"	"	3	3	3	3	3	3	5	5	"	"	"	"	"	"
Franſſe	1	3	2	2	3	3	4	3	4	5	5	5	"	"	"	"	"	"	"	"
Latin	2	6	2	8	8	8	8	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Græſſe	1	3	2	4	5	4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hift. og Geogr.	1	3	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	2	2	2	3	3	"
Naturhistorie . . .	"	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	"
Naturlære	3	3	"	"	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Mathematik	4	4	4	3	3	3	4	4	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Regning	1	"	"	"	"	1	1	2	2	2	2	2	3	3	4	4	5	5	6	6
Skrivning	"	"	1	"	1	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	4	4	3	3	"
Legning	"	"	"	"	1	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	"	"
Sang	"	"	"	2	2	"	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Gymnastik	"	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	29	30	35	34	36	35	36	34	34	34	34	34	33	33	30	30	30	30	24	24

Skolens Lærerpersonale bestaaer af:

- Hr. S. F. E. Andersen, Musikkerer: Sang.
- E. Ankjær, Cand. philol.: Græsk og Thysk med 4de, 3die og 2den Latinfl., Thysk med 3die Realfl.
- B. Bah, Stud. magist.: Naturhistorie med 3die Realklasse og 3die og 4de Latinklasse, Regning og geometrisk Tegning med 1ste og 2den Realklasse.
- C. Bredsdorff, Cand. theolog.: Dansk med 1ste og 2den Latinklasse, 3b, 4b og 5b, Bibelhistorie med 5b, 4b, 3a, 3b og 2a, Sang med 1ste Klasse.
- Chr. Bruun, Bibliothekar: Græsk med 5te Latinklasse.
- F. B. Bruun, Premierlieutenant: Gymnastik med 4de og 3die Latinklasse, og 3die og 2den Realklasse.
- B. Værentzen, Premierlieutenant: Engelsk med 4b, 5b og 5a, Historie og Geographi med 4a.
- R. S. Feveile, Kapitain, R. af D.: Historie med 5te og 2den Latinklasse, Historie og Geographi med 1ste, 3die og 4de Latinklasse, 1ste, 2den og 3die Realklasse; har Inspektionen med Skolen.
- H. C. Frederiksen, polyt. Examinand.: Dansk med 1a & b, Geographi med 2a og 2b, Naturhistorie med 3a og 3b.
- H. Guldbrandsen, Cand. philos.: Engelsk med 4a, 1ste, 2den og 3die Realklasse.
- C. F. Hansen, Krigsassessor: Gymnastik med 1b, 1a, 2b, 1ste Latinfl. og 1ste og 2den Realfl.
- T. S. H. Haarlev, Lieutenant: Regning med 4b, 3a, 2a og 2b, Tegning med 2a og 2b.

- Hr. C. F. C. Holm, Stud. med.: Naturhistorie med 1ste og 2den Latin- og Realklasse, 5a, 5b, 4a og 4b. (Hr. Stud. med. Andersen har i Febr.—Mai besørget Timerne i 1ste og 2den Realklasse, 4b og 5b.)
- W. Holm, Krigsskretær: Skrivning.
  - N. P. Jensen, Premierlieutenant: Dansk med 2a, Thydk med 3b og 3a.
  - B. T. Johansen, Cand. theolog.: Thydk med 1ste Latinklasse, 1ste og 2den Realklasse, 5a og 4a, Historie og Geographi med 5a og 5b, Geographi med 3a og 3b.
  - N. E. Kierkegaard, Tegnelærer: Frihaandstegning.
  - R. S. Knudsen, Stud. phil.: Regning med 5a, 5b og 4a, Dansk med 3a, Histprie og Geographi med 4b.
  - A. F. Th. Kramp, Stud. magist., har assisteret ved Undervisningen i 1a og 1b.
  - A. H. W. Larpent, Cand. polit.: Franskt med 1ste, 2den, 3die, 4de og 5te Latinklasse, 2den og 3die Realklasse og 5a, Latin med 1ste Latinklasse, Dansk med 3die Latinklasse.
  - H. J. Larpent, Cand. juris: Franskt med 5b og 1ste Realklasse.
  - A. Lorenz, Cand. philol.: Latin med 5te og 4de Latinklasse.
  - H. C. Madsen, Gymnastiklærer: Gymnastik.
  - F. A. Milo, Cand. theolog.: Latin med 3die og 2den Latinklasse, Dansk med 5te og 4de Latinklasse og 3die Realklasse.

- Fr. H. C. P. Petersen, Stud. juris: Dansk med 1ste og 2den Realklasse.
- Fr. G. W. Reiter, Lieutenant: Dansk med 4a, Thysk med 4b.
  - C. A. Schjødt, Stud. math.: Mathematik med 1ste, 2den og 3die Latin- og Realklasse, Regning med 3die Realklasse, 3b og 1ste Klasse a og b, geometrisk Tegning med 1ste Latinklasse og 3die Realklasse; deltager i Inspektionen for de 5 nederste Klassers Vedkommende.
  - H. Schneekloth: Regning med 1ste og 5te Latinklasse b, Thysk med 5te Latinklasse, Naturlære med 5te Latinklasse b.
  - H. B. Styr, Cand. theolog.: Religion med 4de og 5te Latinklasse og 3die Realklasse.
  - J. O. Thomesen, Cand. theolog.: Religion med 1ste, 2den, 3die Latinklasse, 1ste og 2den Realklasse, 5a, 4a og 2b, Dansk med 5a, Thysk med 5b.
  - C. Thysen, Cand. polytechn.: Mathematik med 5te og 4de Latinklasse, Naturlære med 5te Latinklasse a og 3die Realklasse.
  - Fr. M. N. Wamberg, Stud. theolog.: Dansk med 2b.
-

Elevantallet er i Juni d. A. 338; de ere saaledes fordeelte i Klasserne:

5te Latinklassé	14		
4de —	4		
3die —	19	3die Realklassé	6
2den —	14	2den —	11
1ste —	24	1ste —	22
5te Fællesklassé a	21	5te Fællesklassé b	22
4de — a	21	4de — b	25
3die — a	26	3die — b	29
2den — a	17	2den — b	24
1ste — a	27	1ste — b	12

Skolønnen er — foruden 3 Rdlr., der eengang for alle erlægges af hver Elev ved Indtrædelsen i Skolen — efter de forskellige Klasser:

i 1ste Fællesklassé	3 Rdlr.	2 $\frac{1}{2}$ maanedlig,
i 2den og 3die	4	— 2 - —
i 4—5te Fællesklassé, 1—2den Latin- og Realklassé	5	— 2 - —
i 3—5te Latin- og 3die Realklassé	6	— 2 - —

Deeltagelse i Danskunderviisningen, der gives i de 6 Vintermaaneder, betales med 1 Rdlr. om Maaneden.

Af Søkkende betaler det ældste Barn fuldt og ethvert af de øvrige 1 Rdlr. mindre om Maaneden, end de ellers skulle have betalt.

Skoleforndenheder — nemlig Stile-, Tegne- og Skrivebøger, og hvad der ellers bruges paa Skolen —

kanne faaes paa Skolen til samme Priis som hos Papirhandleren. Det staer imidlertid naturligvis Foreldrene frit for at besørge det Hørnødne selv; kun maa Skolen for Ordens Skyld forlange, at Skrive-, Stile- og Tegnebøger ere af samme Beskaffenhed som Skolens. Hver Elev medbringer Tavle, Pennehuus med Pen, Blyant med Svamp, Madkasse og Gymnastikko i en lille Pose.

Læse- og Lærebøger, som Skolen hidtil gjennem en Boghandler i Byen har skaffet dem, der ønskede det, leverede paa Skolen, troer den fremtidig at kunne frigate sig for at besørge.

Ordensregler for Eleverne i Drengeskolen.

---

1. Naar Eleven kommer paa Skolen, begiver han sig strax til sin Klasse, lægger sine Bøger i Orden i sit Rum, fremtager de Bøger og Revisiter, som skulle benyttes i første Time og gaaer derpaa strax ned paa Legepladsen.

2. Eleverne maae ikke møde tidligere paa Skolen end $\frac{1}{2}$ Time før Skoletiden begynder; men de skulle møde saa betids, at de kanne lægge deres Sager i Orden og være paa Legepladsen, naar der ringes sammen, hvilket skeer 5 Minutter før Skoletidens Begyndelse.

3. Naar Skoletiden er begyndt, og Lærerne og Eleverne ere samlede i Gymnastikalen til Morgensang, maa den Elev, der kommer efter at Skoledørene ere lukkede, forblive i Gangen, indtil Morgensangen er tilende, og

Cleverne ere gaaede op i deres Klasser; derpaa melder han sig hos Inspektøren.

4. Cleverne maae ikke forlade Skolen uden Inspektørens Bidende.

5. Skal en Elev i Ulide forlade Skolen, maa han derom medbringe Seddel fra Hjemmet.

6. Naar en Elev har forsømt Skolen, maa han den første Dag, han igjen møder, medbringe Seddel herom fra Hjemmet.

7. Naar en Elev har faaet en Bemærkning indført i sin Meddelelsessbog eller i Klasseprotokollen, skal han blive tilbage, naar den øvrige Klasse gaaer, og melde sig med den hos Bestyreren; Meddelelsessbogen bringes næste Skoledag med paa Skolen, forsynet med Forældres eller Børges Underskrift, og afleveres til Klassens Fører.

8. Før Skoletidens Begyndelse og i Frilvartererne skulle Cleverne være paa Legepladsen; Undtagelse herfra maa kun finde Sted med Inspektørens Tilladelse, hvilken i Regelnen kun kan gives, naar Eleven medbringer Seddel herom fra Hjemmet.

9. Kan en Elev ikke for en Tid deelstage i Undervisningen i Gymnastik, Sang eller en anden Læregjenstand, da maa han herom medbringe Seddel fra Hjemmet. Skal Fritagelsen fra Gymnastik vare længere Tid eller for bestandig, er en Attest fra Huuslægen fornøden.

10. Eleven maa ikke betræde en ham uvedkommende Klasse, enten der i denne er Clever eller ikke, naar han ikke dertil han erholdt speciel Tilladelse. — Skal en Elev have hentet Bøger fra en anden Klasse, da maa han herom itide henvende sig til sin Klasses Hjælper.

11. Eleverne skulle hver Dag i deres Pennaler medbringe de til Skrivning, Regning og Tegning fornødne Rekviziter. Sine Bøger, saavel Lære- som Skrivebøger, maa Eleven behandle med Orden og Reenlighed og sørge for at hver af dem er forsynet med tydeligt Navn.

12. Skolens Inventarium maae Eleverne ikke mishandle, Blækhuse maae ikke tages op af Rummene, uden Læreren dertil har givet Ordre, og saasnart et saadant er benyttet, maa det strax igjen sættes i sit Rum. Ligeledes maae Eleverne ikke aabne eller lukke vinduerne uden efter Lærerens Ordre, ikke henkaste Papirstumper paa Gulvet, ligesom enhver Elev skal sørge for, at hans Rum altid er ordentligt.

13. Naar Klassen er uden Lærer, skulle Eleverne forblive rolige paa deres Bladser, ikke føre høirøstet Samtale eller foranledige anden Forstyrrelse eller Norden. — Naar en Lærer eller Fremmed træder ind i Klassen, rette Eleverne sig rast, og forblive staaende, indtil Bedkommeinde er gaaet eller det er bethydet dem, at de kunne sætte sig igjen.

14. Paa Legepladsen skulle Eleverne øsie holde sig de af Inspektøren givne Forstifter efterrettelige. Ingen Elev maa forlade Legepladsen uden Inspektørens Tilladelse. Knive maae ikke fremtages paa Legepladsen.

15. Paa Veien til og fra Skolen skulle Eleverne opføre sig sammeligt, ikke indlade sig i Slagsmaal indbyrdes eller med andre Drenge, ikke stimle sammen i Flokke, eller løbe og lege, men begive sig lige til Skolen eller Hjemmet.

16. Føreren skal vaage over og søge at fremme Alt, hvad der hører til Orden og god Tone i Klassen. Naar Klassen er uden Lærer, stiller han sig hen ved Lærerens

Bord og føger ved Paamindelse at forebhygge Uordener. Han fører under en Lærers Tilsyn Protokollen over Forsømmelser. Hver Dag i første Frikvarter melder han til Inspektøren Forsømmelserne for den Dag, foreviser de Meddelelser om Forsømmelse eller Fritagelse, som Cleverne skulle medbringe fra Hjemmet, ligesom ogsaa de Meddelelseshøger, der den Dag skulle være bragte med. De Clever, der i disse Henseender have viist Forsømmelighed, anmelder han. Han opgiver ved Timens Begyndelse Lektierne for Læreren, og han maa altid med Willighed give sine Kammerater den Underretning, de derom maatte føge hos ham. Meddelesesbøgerne ere i hans Værge. Naar ved Timeskiftet en Lærer skulle udeblive i 10 Minutter efter Timens Begyndelse, anmelder han Hjælperen om at melde dette til Inspektøren.

17. Hjælperen besørger alle løbende Forretninger, henter Bøger, Vand &c., omdeler og samler Tegne- og Skrivebøger &c. Han maa itide erkundige sig om, hvilke Bøger, der skulle hentes, og naar der ringes sammen paa Legepladsen, gaaer han strax op, for saavidt muligt inden Undervisningens Begyndelse at face disse udleverede.

Næste Skoleaar bruges følgende Bøger:

Femte Latinklassé (Afgangsklassen).

Cicer. orat. ed. Madv. Ciceronis Tuseul. disput. Horats. Virgilii Aen. Tacitus Agricola. Ælemmer Udpalg af Sølvvalder. Forfat. Madvigs lat. Gram. Ingerslevs Material. Boiesens rom.

Antikvit. Tregders lat. Literaturhist. — Xenophons memorab. Socr. Homeri Ilias. Herodot. En Dialog af Plato. Tregders græske Forml. Tregd. græske Mythol. — Balslevs Forklar. til Luthers Katek. Det nye Test. paa Græs og Dansk. — Chriges Læreb. i den gl. Hist. Bohr Middelaldb. og den nyere Hist. Allens Danmarks Hist. — Steens Algebra. Jürgensens Geometri. Mundts Stereometri. Johnstrup de chemiske Grundstoffer. Holten Naturens alm. Love (2den Udg.). Mundts mindre Astronomi.

Øjerde Latinklassé.

Hjorts tydste pros. Læsebog. Jürs og Rung deutsche Dichter. Lorenzens tydste Stiløv. Funchs tydste Syntax. — Fistaines lectures variées. Colomba par Merimée. Souvestre, sous la tonnelle. Ingerslevs franse Grammatik. — Balslevs Forklaring til Luth. Katek. Det nye Testament. Den nye Psalmebog. — Baupell Planterigets Naturhist. Lütvens Zoologi (den større). — Bohrs gamle (8te Udg.) og den nyere Historie. Niematts mindre Geographi. Erslev den danske Stat. Et Atlas over den gamle Verden. — Steens Algebra. Jürgensens Geometri. — Ciceronis orat. selectæ ed. Madvig. Livius. lib. 21—25, ed. Madvig. Boiesens romerske Antikviteter, nyeste Udg. Madvigs latinske Gram. Ingerslers Material. — Homers Odyssee 1—12 Bog. Xenophons Anabasis. Tregders græske Formlære. Tregders græske Mythologi. — Dorph Omrids af den nordiske Mythologi. Hammerichs svenske Læsestykker.

Tredie Latinklassé.

Holsts danske Læsebøger. — Hjorts tydste pros. Læsebog. Jürs og Rung deutsche Dichter. Lorenzens tydste Stiløvelser. Funchs tydste Syntax. — Ingerslevs franse Læsebog. Larpents franse Stiløvelser. Ingerslevs franse Grammatik. — Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. Det nye Testament. Müllers Bibelhistorie i Tangs Udtog. Den nye Psalmebog. — Baupell Planterigets Naturhistorie. Lütvens Zoologi (den større). — Bohrs Middelalderens og den nyere Historie. Allens Danmarks Historie.

Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. — Jürgensens Geometri. Steens elementære Arithm. og Algebra. — Ciceronis orationes selectæ, ed. Madvig. Cæsar de bello Gallico. Madvigs lat. Grammatik. Trojels Materialier til latinſte Stile. — Xenophons Anabasis. Homers Odyssee, 1—12 Bog. ed. Dindorph. Tredgers græſte Formlare. Et græſt Lexikon (Arnesens).

Anden Latinklassé.

Holsts danske pros. og poet. Lærebøger. — Hjorts tydſte pros. Lærebog. Lorenzens tydſte Stiilov., 3die Udg. Et tydſt Lexikon (Gronbergs). — Ingerslevs franſe Lærebog. Ingerslevs franſe Grammatik. Larpenſe franſe Stiiloveller. — Müllers Bibelhistorie i Tangs Udtog. Det nye Testamente. Balslevs Forkläring til Luthers Katekismus. Den nye Psalmebog. — Baupell Planterigets Naturhistorie. Lütvens Zoologi (den større) 2den Udg. — Bohrs gamle Historie (6te Udg.) og Middelalderens. Et Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geographi. — Steens elementære Arithmetik. Jürgensens Geometri. — Madvigs latinſte Grammatik. Ciceronis orat. sel. ed. Madvig. Cæsar de bello Gallico. Trojels Materialier til latinſte Stile. Et latinſt-dansk og dansk-latinſt Lexikon (Ingerslev). — Tredgers gr. Formlare 3die Udg. Bergs gr. Lærebog, 1ste Afd. 2den Udg. Xenophons Anabasis. ed. Dindorph. — Andersens toftem. Sange.

Første Latinklassé.

Holsts danske pros. og poet. Lærebøger. — Rungs tydſte Lærebog for de lavere Klasser med Ordbog. Rungs tydſte Materialier. Rung, de tydſte Boeningsformer. — Ahns franſe Lærebog ved Arlaud. Ingerslevs franſe Lærebog. Et franſt-dansk Lexikon (Borrings). — Müllers Bibelhistorie i Tangs Udtog. Den nye Psalmebog. Luthers lille Katekismus (Waisenh. Udg.). — Bohrs gl. Hist. (6te Udg.). Rimestads mindre Geographi. Et Atlas over den gamle Verden. — Baupell Planterigets Naturhistorie. Lütvens

Zoologi (den mindre). — Steens elem. Arithmetik. Steen Hovedformerne i Rummet. Schneekloths Regnebog, 2den Deel. — Lefoliis latinse Læsebog. Madvigs latinse Grammatik (1862). — Andersens tostem. Sange.

3die Realklasse.

Hjorts tydse pros. Læsebog. Jürs og Nung deutsche Dichter. Lorenzens Stiiløvelser. Funchs tydse Syntax. — Ingerslevs franske Læsebog. Larpents franske Stiiløvelser. Ingerslevs franske Grammatik. — Listow, stories and sketches. The Children of the new forest. — Det nye Testament. Müllers Bibelhist. i Tangs Udt. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. Den nye Psalmebog. — Baupell Planterigets Naturhist. Lütkens Zoologi (den mindre). — Holtens Lære om Naturens alm. Løve. — Steens Algebra. Jürgensens Geometri. — Allens Danmarks Historie. Bohrs mindre Verdenshistorie. Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. — Schneekloths Regnebog 2den Deel.

2den Realklasse.

Holsts danske Læsebøger. — Hjorts tydse prosaistiske Læsebog. Nungs tydse Materialier. Et tydse Lexikon (Grønbergs). — Ingerslevs franske Læsebog. Ingerslevs franske Grammatik. Larpents franske Stiiløvelser. — Listows engelske Læsebog, 2den Afdeling. Listows engelske Stiiløvelser, 2den Afdeling. Et engelske Lexikon (Rosings). — Müllers Bibelhistorie i Tangs Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus. Den nye Psalmebog. — Allens Danmarks Historie. Bohrs mindre Verdenshistorie. Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. — Baupell Planterigets Naturhistorie. Lütkens Zoologi (den mindre). — Steens elementære Arithmetik. Jürgensens Geometri. — Schneekloths Regnebog 2den Deel. — Andersens tostem. Sange.

1ste Realklasse.

Holsts danske pros. og poet. Læsebøger. — Nungs tydse Læsebog for de lavere Klasser med Ordbog. Nungs tydse Materialier. Nung, de tydste Boningsformer. — Ahns franske Læsebog ved Urlaub. Ingerslevs franske Læsebog. Et fransk-dansk Lexikon

(Borrings). — Müllers Bibelhistorie i Tangs Udtog. Den nye Psalmebog. Luthers lille Katekismus (Waisenh. Udg.) — Kofods fragment. Historie. Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. — Baupell Planterigets Naturhist. Lütkens Zoologi (den mindre). — Steens elem. Arithmetik. Steen Hovedformerne i Rummet. Schneekloths Negneb., 2den Deel. — Listows eng. Læreb., 1—2 Afd. Listows Stiiløvelser, 1—2 Afd. — Andersens toftem. Sange.

Femte Fællesklassé

Holsts danske presaiske (6te Udg.) og poetiske Lærebog (5te Udg.). — Rungs tydste Lærebog for de lavere klasser med Ordbog. Rungs tydste Materialier. Rungs tydste Boningsformer. — Ahns franske Lærebog ved Arland. — Listows eng. Lærebog, 1ste Afd. 3die Udgave. Listows Stiiløvelser, 1ste Afd. 2den Udg. — Strom Planterigets Naturhistorie. Lütkens Zoologi (den mindre). — Müllers Bibelhistorie i Tangs Udtog. — Kofods fragmentariske Historie. Rimestads mindre Geographi, 2den Udgave. Et Atlas. — Schneekloths Negnebog 1ste D., 2den Afd. — Andersens toft. Sange.

Fjerde Fællesklassé.

Molbechs danske Lærebog (8de Udgave). Holsts Smådigte. — Rungs tydste Lærebog for de lavere klasser med Ordb. Rungs tydste Materialier. Rungs tydste Boningsformer. — Listows eng. Elementarbeg, 5te Udg. — Müllers Bibelhistorie i Tangs Udtog. — Kofods fragment. Historie (1860). Rimestads mindste Geographi. Et Atlas. — Lütkens Zoologi (den mindre) 2den Udgave. — Schneekloths Negnebog, 1ste D. 2den Afd. — Andersens toft. Sange.

Tredie Fællesklassé.

Lesolii, Fortællinger og Sagaer, 1ste Saml. (2den Udg.). Holsts Smådigte. — Schneekloths tydste Lærebog, 1ste D. — Balslevs lille Bibelhistorie. — Rimestads mindste Geographi. Et Atlas. — Schneekloths Negnebog, 1ste D. 1ste og 2den Afd. — Chevés Taktøvelser.

Anden Fællesklassé.

Borgens og Mungs danske Læsebog, 1ste Kursus. — Schneekloths Regnebog, 1ste Deel 1ste Afd. — Chevés Taktøvelser. — Et Atlas (Anfjærds).

Første Fællesklassé.

Schneekloths Regnebog, 1ste D. 1ste Afd. En Kasse med Regnepinde (faaes paa Skolen). Jagds Læsebog for Begyndere.

Afgangsprøverne.

For Studerende.

- Skriftlig.** Tirsdag den 23de, Torsdag den 25de og Fredag den 26de Juni.
Mundtlig. Fredag den 3de Juli: Kl. 9 Arithmetik,
Kl. 5 Græst.
 Løverdag den 4de Juli: Kl. 4½ Geometri,
Kl. 5 Thydst.
 Mandag den 6te Juli: Kl. 5 Historie, Kl. 6½
Fransk.
 Tirsdag den 7de Juli: Kl. 4½ Latin, Kl. 5
Geographi.
 Onsdag den 8de Juli: Kl. 5 Religion, Kl. 5
Naturhistorie.
 Torsdag den 9de Juli: Kl. 5 Naturlære.

For Realister.

- Skriftlig.** Tirsdag den 23de, Torsdag, Fredag og
Løverdag den 25—27de Juni.

Mundtlig. Torsdag den 2den Juli: Kl. 4 Arithmetik og Geometri.

Fredag den 3die Juli: Kl. 8 Thysf., Kl. 5 Fransf., Kl. 6½ Engelsf.

Øverdag den 4de Juli: Kl. 4½ Historie og Geographi.

Mandag den 6te Juli: Kl. 5 Naturlære.

Tirsdag den 7de Juli: Kl. 5 Naturhistorie.

Aarsproven 1863.

Den skriftlige Deel
er afholdt fra den 25de til den 27de Juni.

Den mundtlige Deel.

NB. Klasserne 1b, 1a, 2b, 2a og 3b examineres i Stuen i Bygningen Nr. 78—79 ved Siden af Skolebygningen; de øvrige i Skolebygningens Stue og 1ste Sal.

1ste og 3die Latinklasse er ved Examinationen deelst i 2 Afdelinger efter Begyndelsesbogstavet i Clevernes Navne.

5te studerende Klasse B.

(Stuen Nr. 1.)

Tirsdag d. 7de Juli Kl. 5 Religion.

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 4 Latin.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 4 Geometri.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 8 Græsk, Kl. 11 Arithmetik.

Fredag d. 17de Juli Kl. 9½ Historie (i Nr. 4).

4de studerende Klasse.

(1ste Sal Nr. 3.)

Tirsdag d. 7de Juli Kl. 6½ Religion.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 8 Latin, Kl. 4 Historie,
(Stuen Nr. 1) Kl. 6 Geometri.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 10 Arithmetik.

Fredag d. 17de Juli Kl. 8 Græst.

3die studerende Klasse I. (B—L.)

(1ste Sal Nr. 2.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 10 Latin, Kl. 4 Geographi,
Kl. 5½ Geometri.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 8 Græst, Kl. 10 Naturhistorie.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 8 Historie, Kl. 10 Religion.

Fredag d. 17de Juli Kl. 8½ Fransf, Kl. 10 Thysf,
(i Nr. 1) Kl. 11½ Arithmetik.

3die studerende Klasse II. (M—V.)

(1ste Sal Nr. 1.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 8 Græst, Kl. 10 Naturhistorie,
Kl. 4 Arithmetik.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 10 Latin, Kl. 4 Religion,
Kl. 5 Historie.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 10 Fransf, Kl. 11½ Thysf.

Fredag d. 17de Juli Kl. 8 Geographi, Kl. 10 Geometri.

2den studerende Klasse.

(Stuen Nr. 2.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 8½ Naturhistorie, Kl. 10 Thysf,
Kl. 4 Fransf, Kl. 5½ Historie.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 8 Geometri, Kl. 10 Græst.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 8 Latin, Kl. 10 Geographi.
 Fredag d. 17de Juli Kl. 8 Arithmetik, Kl. 9½ Religion.

1ste studerende Klasse I. (B—Li.)
 (Stuen Nr. 3.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 8 Geographi, Kl. 9 Mathematiske, Kl. 4 Thydst, Kl. 5½ Transt.
 Onsdag d. 15de Juli Kl. 4 Latin.
 Torsdag d. 16de Juli Kl. 11½ Historie.
 Fredag d. 17de Juli Kl. 10 Dans, Kl. 11 Religion,
 Kl. 12 Naturhistorie.

1ste studerende Klasse II. (Lü—W.)
 (Stuen Nr. 3.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 11 Religion,
 Onsdag d. 15de Juli Kl. 9 Transt, Kl. 10½ Historie,
 (i Nr. 2) Kl. 4 Mathematik, Kl. 5½ Dans.
 Torsdag d. 16de Juli Kl. 8 Thydst, Kl. 9½ Naturhistorie,
 Kl. 10½ Geographi.
 Fredag d. 17de Juli (i Nr. 2) Kl. 11 Latin.

2den Realklasse.
 (1ste Sal Nr. 3.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 9 Geographi, Kl. 10 Religion,
 Kl. 11 Thydst, Kl. 4 Naturhistorie.
 Onsdag d. 15de Juli Kl. 10 Dans, Kl. 11 Transt, Kl. 6 Geometri.
 Torsdag d. 16de Juli Kl. 8 Arithmetik, Kl. 9 Engels.
 Fredag d. 17de Juli Kl. 12 Historie.

1ste Realklasse.

(Stuen Nr. 1.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 8½ Fransf, Kl. 10½ Geographi,
(i Nr. 6) Kl. 5 Naturhistorie.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 8 Historie, Kl. 10 Thydst.

Torsdag d. 16de Juli (i Nr. 6) Kl. 9 Mathematik,
Kl. 11 Engelsk.

Fredag d. 17de Juli Kl. 10½ Dansf, Kl. 12 Religion.

5te Fællesklasse A.

(Stuen Nr. 6.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 8 Thydst, Kl. 9½ Fransf.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 8 Historie, Kl. 9½ Bibelhistorie,
Kl. 4 Regning, Kl. 5 Dansf.

Fredag d. 17de Juli Kl. 8½ Geographi, Kl. 10 Natur-
historie, Kl. 11½ Engelsk.

5te Fællesklasse B.

(1ste Sal Nr. 4.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 4 Thydst, Kl. 5½ Dansf.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 4 Historie, Kl. 5½ Regning.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 10½ Naturhistorie, Kl. 11½
Fransf.

Fredag d. 17de Juli Kl. 9 Bibelhist., Kl. 10 Engelsk,
Kl. 11½ Geographi.

4de Fællesklasse A.

(1ste Sal Nr. 4.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 10½ Geographi.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 8½ Naturhistorie, Kl. 10 Historie,
(i Nr. 2) Kl. 4 Engelsk, Kl. 5½ Thydst.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 8 Bibelhist., Kl. 9 Regning.

Fredag d. 17de Juli (i Nr. 2) Kl. 11½ Dansf.

4de Fællesklasse B.

(1ste Sal Nr. 5.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 4 Thøst, Kl. 5½ Historie.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 9 Bibelhist., Kl. 10 Regning.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 8 Naturhistorie, Kl. 9½ Engelst.

Fredag d. 17de Juli Kl. 10 Geographi, Kl. 11½ Dansf.

3die Fællesklasse A.

(1ste Sal Nr. 5.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 9½ Geographi, Kl. 11 Bibelhist.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 4 Naturhistorie, Kl. 5½ Regning.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 11 Dansf.

Fredag d. 17de Juli Kl. 8 Thøst.

3die Fællesklasse B.

(Sidebygningen Nr. 1.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 10½ Regning, Kl. 4 Bibelhistorie, Kl. 5½ Geographi.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 4 Thøst.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 9½ Naturhistorie, Kl. 11 Dansf.

2den Fællesklasse A.

(Sidebygningen Nr. 1.)

Onsdag d. 15de Juli Kl. 10 Geographi, Kl. 11 Bibelhist.

Fredag d. 17de Juli Kl. 10 Regning, Kl. 11 Dansf.

2den Fællesklasse B.

(Sidebygningen Nr. 2.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 4 Geographi, Kl. 5½ Bibelhist.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 4 Dansf.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 10 Regning.

1ste Fællesklasse A.

(Sidebygningen Nr. 2.)

Onsdag d. 15de Juli Kl. 10 Regning.

Fredag d. 17de Juli Kl. 11 Dansf.

1ste Fællesklasse B.

(Sidebygningen Nr. 2.)

Tirsdag d. 14de Juli Kl. 10 Dansf.

Torsdag d. 16de Juli Kl. 11½ Regning.

Sangprøve.

Onsdag d. 15de Juli Kl. 6 for 3die og 2den Fællesklasse
A og B.

Fredag d. 17de Juli Kl. 1 for 2den og 1ste studerende
Klasse, 2den og 1ste Realklasse, 5te og 4de
Fællesklasse A og B.

Mandagen den 13de Juli og Tirsdagen den 18de August Kl. 12 prøves de anmeldte Elever.

Lørdagen den 18de Juli Kl. 8 foretages Censur og Opflytning.

Tirsdagen den 18de August Kl. 9 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære Examens indbrydes Elevernes Forældre og hvem der ellers maatte interessere sig for Skolen.

Frederiksberg, i Juni 1863.

H. Schneckloth
(träffes daglig mellem 10—12).

Iudholdsfortegnelse.

	Side
Tidsaanden, i Forhold til Skolen og Hjemmet	3
Reglementariske Bestemmelser, vedtagne af og for Lærer- samfundet her ved Skolen	24
Om „Ordensregler for Eleverne“	35